

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

- 4 Om Kvinna till Kvinna
- 5 Effektrapportering
- 6 Förord
- 6 Verksamhet i världen
- 8 Det här är Kvinna till Kvinna
- 10 Hållbarhet och partnerskap
- 11 Risker och utmaningar
- 12 Fredsbyggande aktivism
- 13 Central- och Västafrika
- 18 Västra Balkan
- 22 Södra Kaukasien
- 26 Mellanöstern och Nordafrika
- 31 Forskning
- 32 Insamling
- 36 Kommunikation och politisk påverkan
- 38 Volontärverksamhet
- 40 Styrelse
- 41 Förvaltningsberättelse
- 52 Revisionsberättelse

Girlpower i Demokratiska Republiken Kongo! Deborah Sesa, Charlotte Kazeye, Francine Kasimba, Tina Mawazo och Riziki Eliza är några av de tjejer som lär sig om kvinnors rättigheter genom aktiviteter som Kvinna till Kvinna:s partnerorganisation CEDEJ-GL:s arrangerar.

Foto: Bertin Mungombe

Kvinna till Kvinna är en partipolitiskt och religiöst obunden freds- och kvinnorrättsorganisation.

Kvinna till Kvinna jobbar för kvinnors rättigheter i 20 länder, och stödjer över 100 kvinnorrättsorganisationer runtom i världen. Tillsammans skapar vi trygga platser längs flyktvägar och ser till att våldsutsatta kvinnor får hjälp. Vi ger kvinnor förutsättningar att ta makten över sina egna liv.

Kvinna till Kvinna finns för att ge kvinnor en röst. I världens krig och konflikter utsätts kvinnor för våld och övergrepp och världen är fortfarande långt ifrån jämställd.

Vision

- En värld där det råder hållbar fred byggd på demokrati och jämställdhet, och där konflikter hanteras med ickevåldsmetoder.
- En värld där mänskliga rättigheter respekteras och alla människor kan känna trygghet och säkerhet.
- En värld där kvinnor har makt och inflytande över beslut och är fullvärdiga aktörer i samhällsutvecklingen.

Uppdrag

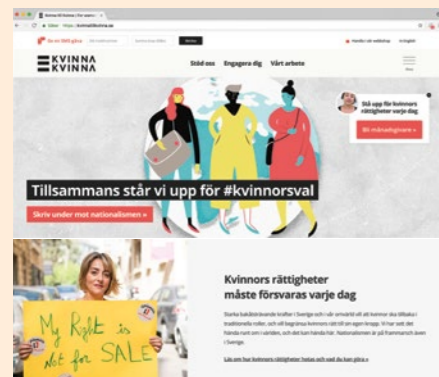
Kvinna till Kvinna stödjer och samarbetar med kvinnorrättsorganisationer som kämpar för kvinnors rättigheter och fred. Vi skapar opinion kring kvinnors rättigheter och vikten av att kvinnor deltar i diskussioner och beslut som rör fred och säkerhet. Vi främjar också studier och forskning för att öka kunskapen om hur krig och konflikt påverkar kvinnors villkor i samhället.

Historia

Kvinna till Kvinna bildades 1993 då rapporter om massvåldtakter på Balkan nådde Sverige. Freds- och kvinnorörelsen gjorde ett gemensamt uppdrag under appellen Kvinna till Kvinna. Det följdes av insamling av pengar till stöd för kvinnorrättsorganisationers arbete på Balkan. Sedan dess har Kvinna till Kvinna växt väsentligt. Idag stödjer vi 111 kvinnorrättsorganisationer och kvinnorrättsförsvarare världen över.

I Sverige arbetar vi för

- Att människor ska ta ställning och engagera sig för fred och kvinnors rättigheter i krig och konfliktdrabbade områden.
- Att samla in pengar till stöd för det arbete som våra partnerorganisationer gör.

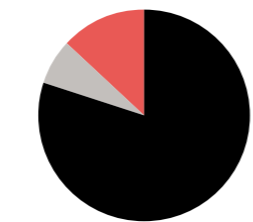

Ny hemsida!

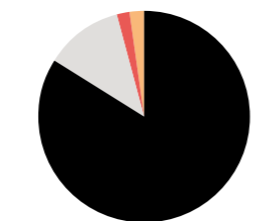
Hösten 2017 lanserades Kvinna till Kvinnas nya svenska hemsida. Nu är det enklare att få en bild av vår och våra partnerorganisationers verksamhet och att stödja vårt arbete för kvinnors rättigheter i Central- och Västafrika, på västra Balkan, i Mellanöstern och Nordafrika, södra Kaukasien och Ukraina. Besök oss på kvinna.tillkvinna.se

Visste du att 250 kronor räcker till juridisk rådgivning åt en kvinna som utsatts för våld i Liberia? Din gåva gör skillnad!

SÅ FÅR VI IN PENGAR | 147 MKR

SÅ ANVÄNDS PENGARNA | 147 MKR

VERKSAMHET I KONFLIKTOMRÅDEN | 123 MKR

HITTA RÄTT I VÅR RAPPORT!

Här har vi samlat vanliga frågor om Kvinna till Kvinnas verksamhet. Vi ger kortfattade svar som hänvisar till sidor där du kan läsa mer i detalj om organisationen, vårt arbete och resultat. Välkommen!

Vad vill organisationen uppnå?

Kvinna till Kvinnas vision, uppdrag och historia beskrivs på sidan 4. Vad vi vill åstadkomma för kvinnor beskrivs på sidan 8, där du även kan läsa om våra mål. Målen för vårt arbete finns även beskrivna på sidorna 14–29 där vi berättar om vårt arbete i olika delar av världen. Målen för vår insamling och vårt kommunikationsarbete beskrivs på sidorna 32 och 36.

Varför startades Kvinna till Kvinna?

En historisk tillbakablick hittar du på sidan 4. Vilka årtal vi inledde samarbeten med kvinnorrättsorganisationer i olika länder finns att läsa på sidorna 13–29.

Var i världen är ni verksamma?

Vi arbetar i regioner påverkade av krig och konflikt. På kartan på sidorna 6–7 kan du se vilka länder vi arbetar i.

Hur arbetar ni?

Vår arbetsmodell samt hur vi samarbetar med kvinnorrättsorganisationer beskrivs på sidorna 8–9. Våra partnerorganisationer presenteras per region på sidorna 13–29.

Vilken kapacitet och kunskaper har ni för att uppnå ert mål?

En övergripande bild av hur vår organisation ser ut finns på sidan 8. Där berättar vi även om våra kontor samt antal anställda. Våra partnerorganisationer finns listade på sidan 13–29. Vår styrelse kan du läsa om på sidan 40.

Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?

Vår övergripande strategi för de närmaste åren beskrivs på sidan 8. Vårt arbetssätt för att uppnå våra mål och nå resultat finns förklarat på sidorna 8–11. Där finns även förklarat hur vi jobbar med riskhantering.

Hur finansieras ert arbete?

Kvinna till Kvinna kan stödja kvinnor i konfliktdrabbade områden genom gåvor och anslag. Läs om våra finansierare på sidan 8. Vårt arbete för att samla in pengar från såväl privatpersoner som företag kan du läsa om på sidorna 32–35.

Hur når ni ut med information till allmänheten om ert arbete?

Genom olika kommunikationskanaler, framför allt press och sociala medier, sprider vi information om kvinnors rättigheter och arbetet vi gör. Våra volontärer är också ovärderliga för Kvinna till Kvinnas insamlings- och kommunikationsarbete, läs om dem på sidan 38–39. Kvinna till Kvinna bedriver även politiskt påverkansarbete. Läs om detta på sidorna 8, 36–37.

Hur vet ni om er organisation gör framsteg?

Hur Kvinna till Kvinna planerar och följer upp verksamheten beskrivs på sidorna 9–11.

Vad har ni åstadkommit så här långt?

Modellen på sidan 9 visar hur Kvinna till Kvinnas arbete leder till förändringar för kvinnor på både samhällelig och personlig nivå. Våra resultat från Central- och Västafrika finns redovisade på sidorna 13–17. Resultat från västra Balkan finns på sidorna 18–21, resultat från södra Kaukasien på sidorna 22–25 och resultat från Mellanöstern och Nordafrika på sidorna 26–30. De främsta resultaten från vårt arbete med forskning beskrivs på sidan 31. Vad vi åstadkommit genom vårt kommunikationsarbete beskrivs på sidorna 36–37.

Kan jag engagera mig ideellt för Kvinna till Kvinna?

Ja, det kan du! Läs om våra fantastiska volontärers aktiviteter på sidorna 38–39. Under 2017 motsvarade deras engagemang minst två heltidstjänster.

VERKSAMHET I VÄRLDEN

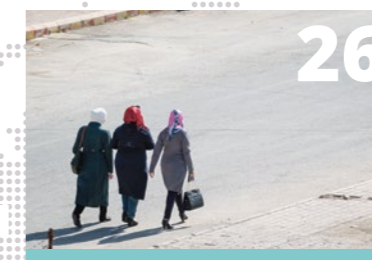
Kvinna till Kvinna arbetar i Central- och Västafrika, södra Kaukasien, västra Balkan, Mellanöstern och Nordafrika.

- Västra Balkan**
- Albanien
 - Bosnien-Hercegovina
 - Kosovo
 - Makedonien
 - Montenegro
 - Serbien

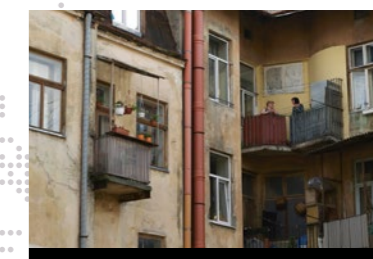
- Central- och Västafrika**
- Demokratiska Republiken Kongo
 - Liberia
 - Rwanda

- Mellanöstern och Nordafrika**
- Irak
 - Israel
 - Jordanien
 - Libanon
 - Palestina
 - Syrienkrisen
 - Tunisien

- Södra Kaukasien**
- Armenien
 - Azerbajdzjan
 - Georgien

- Ukraina**
- Under året har förberedelser gjorts för etablering i Ukraina och ett fyra-årigt avtal för vårt program där har undertecknats med Sida.

Av säkerhetsskäl kan vi inte uppge alla länder som Kvinna till Kvinna har verksamhet i. Av samma skäl listas inte alla organisationer som vi stödjer. Läs mer om risker och utmaningar på sidan 11.

VI BEHÖVER STÅ UPP FÖR VÅRA RÄTTIGHETER

I allt fler länder hindras människorättsförsvare från att organisera sig och föra fram sina åsikter. Utrymmet för demokrati och mänskliga rättigheter krymper och kvinnorättsförsvare drabbas särskilt hårt när repressiva och nationalistiska regeringar inkräktar på kvinnors rätt till sin kropp och att agera politiskt. Kvinna till Kvinnas arbete påverkas av inskränkningarna varje dag.

Våra partnerorganisationer får ta emot hot, beläggs med reseförbud, får sina tillgångar frysta och smutskastas i media. I en webb-enkät som vi gjorde under hösten 2017 svarade 123 kvinnorättsförsvare från 32 länder och mer än 60 procent uppgav att deras möjlighet att agera för förändring krymper. Kvinna till Kvinna har under året på olika sätt uppmärksammat den akuta situationen och hur kvinnorättsförsvare drabbas. Vi ser ett allt större behov av att stå upp för rättighetsperspektivet i ett hårdnande klimat.

Det är en dyster utveckling, och desto viktigare då att lyfta ljusglimtar. Till exempel har vi bidragit till att lagstiftningen i Jordanien, Tunisien och Libanon, som tidigare gav våldtäktsförövare möjlighet att slippa straff genom att gifta sig med offret, numera är historia. Och i Kosovo har vår partnerorganisation Medica Kosova efter flera års påverkansarbete med andra organisationer fått igenom en ersättning till över-

levare av våldtäkter och övergrepp under kriget. Detta är fantastiska resultat av många års arbete, som vi och våra givare möjliggjort genom att vara en långsiktig och trygg partner för kvinnors organisering i dessa länder.

Kvinna till Kvinna fortsätter också att växa med nystartade program i både Rwanda och Ukraina. I Sverige når vi nyanlända tjejer genom det volontärinitierade programmet Gemaket.

Jag vill rikta ett stort och innerligt tack till dig som genom en gåva möjliggör arbetet för kvinnors rättigheter. Ditt stöd är avgörande och bidrar till en mer jämställd värld där kvinnor har makten över sina egna liv.

Petra Tötterman-Andorff | tf generalsekreterare

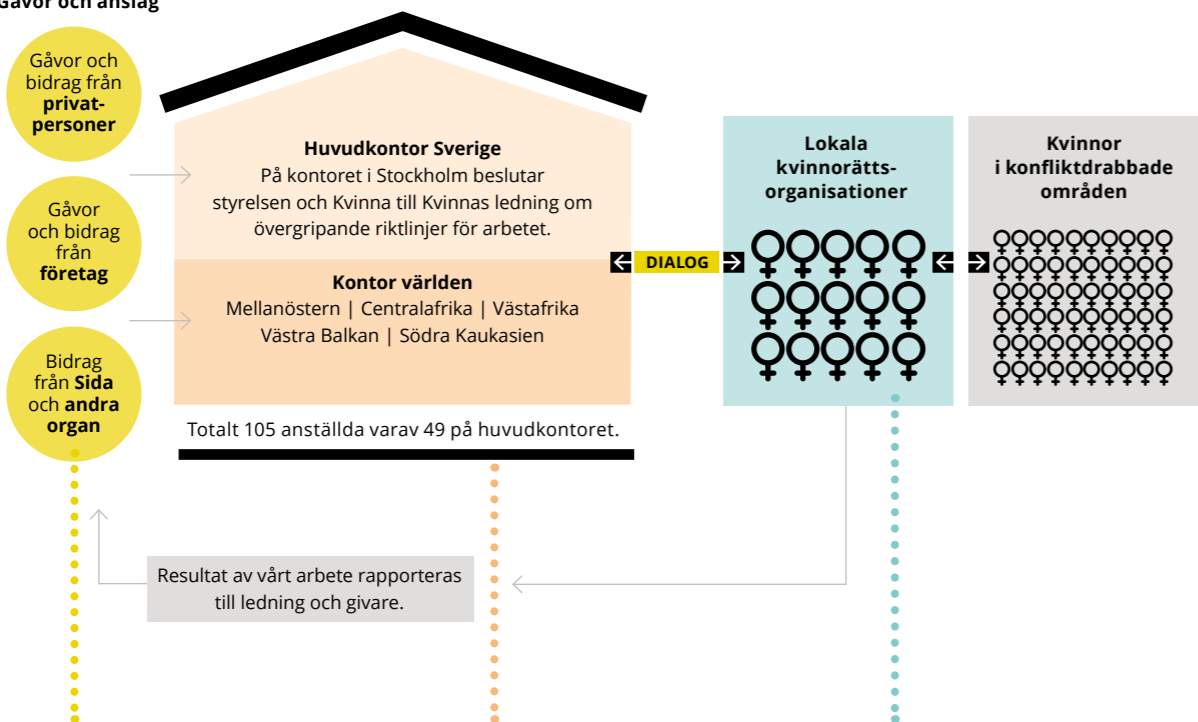
Foto: Viktor Guldström

VI GER KVINNOR MAKT ÖVER SINA EGNA LIV

Kvinna till Kvinna jobbar för kvinnors rättigheter i 20 länder, och stödjer över 100 kvinnorrättsorganisationer runtom i världen. Vi finns på många av de platser i världen där det är som tuffast att vara kvinna. Tillsammans skapar vi trygga platser längs flyktvägar och ser till att våldsutsatta kvinnor får hjälp. Vi ger kvinnor förutsättningar att ta makten över sina egna liv.

Kvinna till Kvinna stödjer ekonomiskt, utbildar och bidrar till nätverkande, alltid utifrån långsiktighet och dialog. Vår styrka är att vi lär känna våra partnerorganisationer, lyssnar på dem och stödjer deras prioriteringar.

Gåvor och anslag

Så finansieras arbetet

Kvinna till Kvinna kan stödja kvinnor i konfliktdrabbade områden tack vare gåvor och anslag.

- Vår största finansiär är svenska biståndsorganet Sida. Vi får även anslag från Allmänna Arvsfonden, EU, Folke Bernadotteakademien, norska staten samt svenska Utrikes departementet.
- Gåvor och bidrag från privatpersoner och företag är avgörande för vårt arbete. Vår största privata givare är Svenska PostkodLotteriet.

Kommunikation, opinionsbildning, utbildning och forskning

- Kvinna till Kvinnas kommunikationsarbete syftar till att lyfta fram kvinnorrättsförsvarens villkor i krig och konflikter och hur deras arbete förändrar kvinnors liv.
- Vi arbetar för att påverka beslutsfattare och lagar för att förbättra kvinnors rättigheter.
- Vi ökar den svenska allmänhetens kunskap om, och engagemang för, kvinnors rättigheter genom att vår digitala kommunikation men också genom att arrangera evenemang, medverka i media samt genom våra volontärers aktiviteter.
- Vi arbetar med forskningsutveckling och samarbetar med enskilda forskare och forskningsinstitut.
- Vi erbjuder utbildningar för att öka kunskap och kompetens kring kvinnor, fred och säkerhet.

Partnerorganisationer

2017 samarbetade Kvinna till Kvinna med 111 kvinnorrättsorganisationer i fem konfliktdrabbade regioner:

- Centralafrika
- Mellanöstern/Nordafrika
- Södra Kaukasien
- Västafrika
- Västra Balkan

Strategisk inriktning

Fokus för vårt arbete 2016–2021 är att:

1. Minska våld mot kvinnor.
2. Öka kvinnors politiska deltagande.
3. Bidra till en förändrad säkerhetspolitik där kvinnors rättigheter får en framträdande roll.

SÅ HÄR GÖR KVINNA TILL KVINNA SKILLNAD

Exempel | Så fick Maral stöd att lämna våldet bakom sig

- 1 Vi ger stöd till kvinnorrättsorganisationer, som Women's Rights Center (WRC) i Armenien. 2017 arbetade de bland annat med att ge psykologisk och juridisk hjälp till våldsutsatta kvinnor och att förbättra lagstiftningen mot genusbaserat våld i landet.

Så mäter vi resultat

Vi analyserar årsboks slutets nyckeltal om hur stor del av vår budget som går till att stödja partnerorganisationer ekonomiskt, med utbildning och med möjligheter till att nätverka.

- 2 WRC söker och får ekonomiskt stöd av oss för sina insatser med att hjälpa våldsutsatta kvinnor, stärka kvinnors ställning i samhället samt utbilda om kvinnors rättigheter. Kvinna till Kvinna har stött WRC sedan 2004.

Vi träffar regelbundet representanter från våra partnerorganisationer. Vi har en nära dialog och diskussion med dem om deras verksamhet.

- 3 WRC stärker sin egen kapacitet genom utbildning och nätverkskontakter, som vårt långsiktiga stöd bidrar med. WRC är en stark civil aktör som hjälper kvinnor som blir utsatta för våld, bland annat.

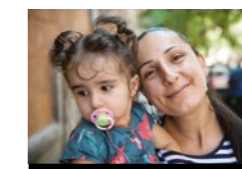
Vi följer upp våra partnerorganisationers förmåga att:

- Planera och utvärdera sina projekt.
- Driva sin verksamhet på ett transparent och effektivt sätt.
- Nätverka med relevanta aktörer.

- 4 WRC samarbetar med andra aktörer, bland annat en koalition av människorättsorganisationer, för att sprida kunskap om kvinnors rättigheter samt för att Armenien ska ratificera Istanbulkonventionen.

Tillsammans med våra partnerorganisationer analyserar vi deras resultat, samt vilket inflytande de har i samhället i syfte att lära och utvecklas tillsammans.

Foto: Pi Frisk

Maral
35 år, Jerevan | Armenien

När Maral ville lämna sin våldsamma man vägrade han betala underhåll för deras barn. Med hjälp av WRC kunde Maral driva fallet i rätten. Hon fick också psykologisk vägledning av WRC. Sedan dess har hon börjat studera på idrotts-högskolan med inriktning på personer med funktionshinder. Maral är stolt över att ha lyckats bryta våldscykeln och bevisa att hon kan klara sig själv. WRC och Kvinna till Kvinna har hjälpt Maral att få stöd i en svår situation så att hon idag kan leva ett tryggt liv med sina fyra barn och utbilda sig. Hon fortsätter att vara aktiv i WRC:s verksamhet.

Foto: Berny Mungombe

Francine Kasimba är engagerad i Kvinna till Kvinna partnerorganisation CEDEJ-GL i DR Kongo.

HÅLLBAR ORGANISATION

Kvinna till Kvinna strävar efter att vara en hållbar organisation, bland annat genom att satsa på arbetsmiljö och starka säkerhetsrutiner.

I Kvinna till Kvinna strategi, som ska styra organisationens verksamhet fram till 2021, finns tre fokusområden för oss och vårt samarbete med partnerorganisationer som du kan läsa om på sid 8. Det finns också en fjärde inriktning, som styr organisationens interna utveckling:

- Kvinna till Kvinna är en hållbar organisation som är välkänd i Sverige och internationellt för sitt arbete med att stödja kvinnor i konflikttrabbade områden.

Decentralisering

Året har präglats av processen med att decentralisera organisationen som en följd av att verksamheten växer i nya länder och med nya samarbetsformer. Vi arbetar med att hitta mer effektiva sätt för samverkan och kommunikation mellan regioner och avdelningar. Bland annat har programkontoren utanför Sverige fått ett utökat ansvar för administration och bokföring. Kontoren har förstärkts med ekonomiansvariga som

fått utbildning. Region- och biståndsschefer möttes i Amman för att utbyta erfarenheter kring att skapa starkare regionala och decentraliserade kontor.

Digital utveckling

Som en del i decentraliseringen håller vi fler och fler möten online så att vi når alla våra kontor med samma information. Det är också en viktig satsning för att bygga hållbarhet och klimatanpassa vår verksamhet. Vi fortsätter vår digitala utveckling med att bland annat bygga ett nytt intranät och ett projekthanteringsystem som kan nås av alla medarbetare. I samband med vår digitalisering ser vi över informationssäkerheten både för oss och i kontakten med våra partners.

Vi undersöker kontinuerligt vad våra partners har för säkerhetsbehov och utvecklar metoder för att vara en relevant och säker partner i den digitala utvecklingen med sina hot och möjligheter. I det hårdnande klimatet för kvinnorrättsförfarare är attacker på nätet ett eget område. Vi bjöd exempelvis in alla våra serbiska partners till en studievecka i Stockholm på just det temat.

Ekonomiutbildning för att förebygga korrupktion

Korrupktion är ett globalt problem som Kvinna till Kvinna har nolltolerans mot. Vi arbetar förebyggande på flera plan, bland annat genom att ha en nära dialog med våra partnerorganisationer. Under året genomgick ekonomiansvariga på huvudkontoret och land- och regionkontor en specialbeställd utbildning i att granska partnerorganisationers kapacitet i ekonomiska frågor. Det är en viktig aspekt när vi inleder partnerskap med lokala organisationer liksom i vårt långsiktiga arbete med att stärka partnerorganisationers färdigheter.

RISKER OCH UTMANINGAR!

Att identifiera risker hjälper Kvinna till Kvinna att organisera arbetet på ett säkert, hållbart och långsiktigt sätt. Vi analyserar ständigt omvärlden och försöker hitta former för att bedriva vår verksamhet även under svåra omständigheter.

Under året har Kvinna till Kvinna pågående arbete med riskhantering och säkerhet intensifierats. Vi arbetar för att bättre och snabbare anpassa oss till förändringar som påverkar vår verksamhet. En extern översikt av organisationens säkerhet har resulterat i en plan för hur vi ska fortsätta utveckla vårt säkerhetsarbete. Kvinna till Kvinna fortsätter att stärka arbetet med informationssäkerhet och flera säkerhetsutbildningar för personal har genomförts.

Riskanalys ledde till svårt beslut

Inskränkningarna av det demokratiska utrymmet påverkar möjligheterna för människorättskampar att agera och höja sina röster. Säkerhetsläget för kvinnorrättsförfarare blir svårare och svårare och i vissa länder är det förenat med livsfara att vara tydlig med att stå upp för mänskliga rättigheter.

Därför tog Kvinna till Kvinna under 2017 beslutet att dra tillbaka logotypen Femdefenders som lanserades knappt ett år tidigare. Beslutet baserades på en intern riskanalys samt en oberoende analys av ett säkerhetsföretag. Det starka budskapet i logotypen, som Kvinna till Kvinna självklart står bakom, riskerade att utsätta medarbetare och partnerorganisationer i vissa länder för säkerhetshot.

– Det var smärtsamt, men jag är fast övertygad om att det var ett nödvändigt och riktigt beslut att fatta. Våra medarbetares och partnerorganisationers säkerhet och våra möjligheter att fortsätta arbeta i svåra kontexter är högsta prioritet för Kvinna till Kvinna, säger Petra Tötterman-Andorff, tillförordnad generalsekreterare.

UTMÄRKELSER OCH PRISER

Årets Opinionsbildare

Kvinna till Kvinna:s dåvarande generalsekreterare Lena Ag fick utmärkelsen Årets Opinionsbildare 2016. Hon fick priset för att "... ha visat att långsiktig och stringent opinionsbildning kring kvinnors rättigheter till slut bidrar till internationella genombrott, som en feministisk utrikespolitik, när det behövs som allra, allra bäst". Priset delas ut av Dagens Opinion.

Foto: Marcus Strömquist

Regeringen prisar kvinnorrättsförfarare

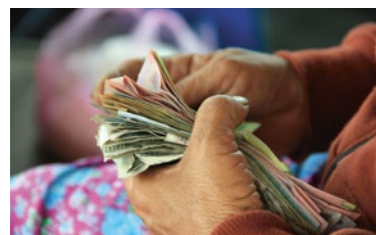
Vi är så stolta över att Gégé Katana Bukuru från vår partnerorganisation SOFAD i DR Kongo blev årets mottagare av Per Anger-priset, som delas ut av den svenska regeringen. I Sverige träffade Gégé Katana Bukuru kulturminister Alice Bah Kuhnke (till vänster i bilden). Hon träffade även utrikesminister Margot Wallström. Läs mer om Gégé Katana Bukuru på sidan 16.

Fler hyllar vår verksamhetsberättelse!

Vår verksamhetsberättelse för 2016 nominerades till det prestigefyllda *Publishingpriset* 2017. Vi är stolta över att vår rapportering uppmärksammas. 2016 fick Kvinna till Kvinna ta emot priset *Årets redovisning i den ideella sektorn* av revisionsbyrån PwC Sverige för vår verksamhetsberättelse för 2015.

Foto: Niels Steenon

Det kändes som att jag var på kvinnornas globala toppmöte.

Citat från en deltagare efter mötet.

KVINNOR BYGGER FRED

Ända sedan starten i Bosnien-Hercegovina för 25 år sedan har Kvinna till Kvinna arbetat tillsammans med partnerorganisationer som rest över gränser och skapat mötesplatser för att bygga fred i konfliktområden. I november 2017 samlades drygt 20 av dem i Stockholm för att utbyta erfarenheter regionerna emellan.

På mötet skapades en plattform för utbyte av erfarenheter och tillvägagångssätt i kvinnors fredsbyggande aktivism. Deltagarna jämförde de utmaningar som är specifika för varje region och diskuterade hur det går att jobba mer effektivt. Mötet visade på en stor bredd av metoder. Feministisk "story-telling", till exempel, diskuterades som ett verktyg för att stärka kvinnor påverkade av konflikt, och hur dokumentation som synliggör kvinnors skilda erfarenheter av konflikt kan användas i påverkanssyfte. Ett annat fokus på mötet var att titta på verksamhet som ökar kvinnors politiska deltagande och bidrar till fredsbyggande.

– Mötet präglades av en stark solidaritet och lade grunden för riktade utbyten och stöd organisationer emellan, som Kvinna till Kvinna kommer att jobba vidare med, säger Charlotte Booth, rådgivare för kvinnors roll i fredsbyggande processer på Kvinna till Kvinna.

Fredsbyggande samarbeten på Balkan

Kvinna till Kvinna stöttade två framgångsrika samarbeten mellan Kosovo och Serbien 2017. Under flera månader under 2017 var den officiella dialogen mellan Kosovo och Serbien låst på grund av politiska konflikter. Ändå lyckades våra partnerorganisationer Sandglass i Serbien och Mitrovica Women's Association for Human Rights i Kosovo med att arrangera flera möten mellan kvinnliga beslutsfattare och kvinnorrättsförfvarare. Unga kvinnor från Kosovo och Serbien möttes också i en feministisk vårskola som arrangerades av Artpolis i Kosovo och Alternative Girls' Center i Serbien. Båda samarbetena är en direkt följd av Kvinna till Kvinnas stöd till nätverkande i regionen och positiva exempel på samarbeten över gränser.

FRÅN SIFFROR TILL VERKLIG MAKT

Rwanda är bäst i världen när det gäller representation av kvinnor i det nationella parlamentet, med hela 64 procent. Men vid sidan av siffrorna finns sociala och kulturella normer som förhindrar kvinnor från att delta fullt ut och på alla nivåer i samhället.

Under 2017 öppnade Kvinna till Kvinna ett nytt kontor i Kigali, Rwanda. Vårt arbete i landet syftar till att förebygga genusbaserat våld och att öka kvinnors delaktighet inom politik, ekonomi och fredsbyggande.

1994 skedde folkmordet på tutsierna i Rwanda. Under tre månader mördades mer än en miljon människor och

uppskattningsvis tre miljoner tvingades fly från sina hem. Rwandas kvinnorätsorganisationer hjälpte till med att bygga upp landet igen efter folkmordet och bidrog till utformandet av en ny grundlag som garanterar kvinnor minst 30 procent av posterna i beslutsfattande organ. Flera lagar som stärker kvinnors rättigheter och deltagande i politiken har drivits igenom sedan folkmordet. Trots detta hindrar fortfarande föråldrade traditioner, normer och värderingar många kvinnor från att utöva sina rättigheter i praktiken.

Arbete för ökad jämställdhet

Ett annat område som Kvinna till Kvinna fokuserar på i Rwanda är våld mot kvinnor. Enligt Rwandas statistikbyrå har 41 procent av landets kvinnor drabbats av fysiskt våld och en av fem har blivit utsatt för sexuella övergrepp, ofta av en familjemedlem.

Lagar och riktlinjer för att stärka kvinnors makt och inflytande har ökat jämställdheten i Rwanda. Kvinna till Kvinna vill genom vårt arbete säkerställa att alla kvinnor nås av framstegen, även de mest marginaliserade.

– Vi vill stötta kvinnoorganisationer att ta sig an de utmaningar som finns kvar, som könsstruktur, och säkerställa att kvinnors delaktighet handlar om mer än siffror, säger Abigail Booth, Kvinna till Kvinnas kontorschef i Kigali.

MÖT VÅRA FÖRSTA PARTNERS I RWANDA

Association of Rwanda Women in Sports (Akwos) arbetar för jämställdhet och för att utveckla kvinnors ledarskap genom idrottsaktiviteter, i synnerhet fotboll. I Rwanda har kvinnor tidigare av hävd inte utövat sport. Det dröjde ända till 1990 innan flickor fick delta i skolgymnastiken. Genom att anordna idrottsseminarium för kvinnor och lyfta fram kvinnliga tränare arbetar Akwos för att förändra detta. Lagsport har visat sig ha positiva effekter på kvinnors självkänsla och ledarförmåga. Det blir också en trygg plats för samtal om ämnen som sexuella och reproduktiva rättigheter och genusbaserat våld.

Haguruka, som betyder "stå upp", är en organisation som arbetar med kvinnors och barns rättigheter. Haguruka fokuserar på att förebygga genusbaserat våld och har ett nätverk av jurister i hela landet som ger drabbade kvinnor hjälp och rådgivning. De arbetar också med att påverka lagstiftning och policyer, och med att öka medvetenheten kring genusbaserat våld på alla nivåer i samhället.

Réseau des Femmes Oevrant port le Développement Rural (Réseau des Femmes) är en av Rwandas äldsta kvinnoorganisationer. De jobbar framför allt med att mobilisera och stärka kvinnor på landsbygden. Bland annat arbetar Réseau des Femmes med att få kvinnor och män att dela på hushållsarbetet, att främja kvinnligt ledarskap och ge kvinnor på landsbygden en möjlighet att påverka sin ekonomi, samt med frågor om kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter.

Rwanda Women's Network (RWN) arbetar för att stärka kvinnors självbestämmande. Tillsammans med Kvinna till Kvinna kommer RWN att utöka sitt arbete med frizoner till att även omfatta unga kvinnor och flickor. I dessa frizoner kan flickorna träffas för att diskutera och lära sig mer om ämnen som kommunikation, ekonomi, ledarskap och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR.

Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (Unabu), Rwanda Organisation of Women with Disabilities, grundades 2004 av fjorton kvinnor med funktionsvariation. Deras mål var att främja kvinnors rättigheter och att underlätta för kvinnor och flickor med funktionsvariationer att delta i samhället. Fördomar om personer med funktionsvariation leder till stigmatisering och många förnekas rätten att gå i skolan eller arbeta. Beroendepositionen och den isolerade tillvaron gör personer med funktionsvariation extra utsatta för våld. Unabu hjälper dessa kvinnor att kräva sin rätt och att delta fullt ut i samhället.

FAKTA | Hur väljer vi en partnerorganisation?

Kvinna till Kvinna ingår i samarbete med organisationer som delar våra värderingar, som är engagerade för att skapa förändring, och som är baserade i konflikttrubbade områden. För att få ekonomiskt stöd behöver organisationerna också möta en rad andra kriterier, till exempel vara transparenta vad gäller sin ekonomi.

ÖKA KVINNORS POLITISKA INFLYTANDE

Arbetet mot genusbaserat våld och för kvinnors politiska deltagande och ekonomiska självständighet fortsatte att vara prioriterade områden för Kvinna till Kvinna partnerorganisationer i Central- och Västafrika.

Trots en politisk överenskommelse i slutet av 2016 om att val skulle hållas under 2017 i DR Kongo fortsatte valet att skjutas upp och den politiska krisen förvärrades. Det påverkar både den humanitära situationen, som är en av de svåraste i världen, och våldet som ökat i intensitet i flera provinser i landet. Kvinna till Kvinna partnerorganisationer arbetar fredsbyggande och med att stärka kvinnor så att de blir mer delaktiga i politiken på lokal nivå.

I Liberia hölls fredliga val och Georg Weah efterträdde Ellen Johnson Sirleaf som president. Samtidigt finns en oro över säkerhetsläget i landet då FN-styrkan UNMIL avslutar sitt uppdrag och människors förtroende för landets egna säkerhetsaktörer är lågt.

Kvinnor kandiderar i Liberia

Kvinna till Kvinna partnerorganisation SEWODA, Southeastern Women Development Association, i sydöstra Liberia rapporterar att 16 kvinnor i regionen kandiderade till politiska poster i valet 2017. Det är ett resultat av SEWODAs arbete för att fler kvinnor ska vara aktiva i politiken och i det fredsbyggande arbetet. Då kvinnor är underrepresenterade i politiken, och sociala normer säger att det inte är en plats för kvinnor, krävs det mycket mod och erfarenhet för att som kvinna ställa upp i val. SEWODAs utbildningar stärkte dem till att våga kandidera.

Stöd till kvinnor i Rwanda

2017 påbörjade Kvinna till Kvinna arbete i Rwanda. Läs om rwandiska kvinnors roll i politiken på sidan 12-13.

Bild: Liberianska kvinnor i en aktion inför valet i oktober 2017.

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD!

- 500 kronor räcker till en veckas juridisk rådgivning för två kvinnor i Liberia som blivit utsatta för våld i hemmet.
- För 200 kronor kan en lärare i DR Kongo utbildas om kvinnors rättigheter för att förebygga sexuellt utnyttjande av flickor i skolan.

Foto: Bertin Mungombe

PER ANGER-PRISET TILL GÉGÉ KATANA BUKURU

Svenska regeringens Per Anger-pris delas ut till aktivister som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter runt om i världen. 2017 gick priset till Gégé Katana Bukuru, som leder Kvinna till Kvinna partnerorganisation SOFAD, Solidarité des Femmes Activistes pour la Défense des Droits Humains, i DR Kongo. I nomineringen beskrivs hennes långa kamp för att minska det sexuella våldet mot flickor och kvinnor. Trots att hon fängslats, tvingats i exil och lever under ständigt dödshot, fortsätter hon kampen. Gégé Katana Bukuru tog emot priset vid en ceremoni i Stockholm i oktober.

TRADITIONELLA LEDARE MOT VÅLD I MONROVIA

Kvinna till Kvinna partnerorganisation West Point Women for Health and Development Organisation (WPWHDO) arbetar i stadsdelen West Point, det största slumområdet i Liberias huvudstad Monrovia. De organiserade en utbildning om våld mot kvinnor för mer än 100 män och pojkar och som ett resultat bildades en insatsgrupp mot genusbaserat våld inom det traditionella ledarskapet, som har mycket att säga till om på stadsdelsnivå: *Male Action Group*. Gruppen består av män som på ideell basis finns tillgängliga för att lösa problem eller hänvisa vidare till WPWHDO. Utöver det möts de en gång i månaden och WPWHDO kan genom gruppen ytterligare förstärka sitt arbete med att förebygga våld mot flickor och kvinnor i stadsdelen.

Douce Namwezi och Gisele Baraka i organisationen AFEM sänder radio om kvinnors rättigheter i DR Kongo.

I det isolerade området Shabunda i östra DR Kongo arrangerade Kvinna till Kvinna påverkansstråning med kvinnorrättsförfvarare och ett möte med lokala beslutsfattare för att följa upp åtaganden om jämställdhet. Arbetet med att stärka ledare på lokal nivå är en viktig del i det långsiktiga arbetet för kvinnors rättigheter i DR Kongo. Flera kvinnor har blivit valda till ledare på lokal nivå sedan projektet startade.

Foto: Bertin Mungombe

Forskning visar att en stark kvinnorörelse är den viktigaste faktorn för jämställdhet, oavsett vilket land det gäller.

REGIONALT UTBYTE MOT VÅLD MOT KVINNOR

I Kampala, Uganda, arrangerade Kvinna till Kvinna ett regionalt nätverksmöte mellan partnerorganisationer i DR Kongo och kvinnorrättsorganisationer från Burundi, Uganda och Rwanda med fokus på att arbeta förebyggande mot våld mot kvinnor. Under de tre mötesdagarna fick organisationerna ta del av framgångsrika metoder för att arbeta mot mäns våld mot kvinnor och diskutera hur de kunde utveckla sitt eget arbete. Ett av de viktigaste resultaten av mötet var att det regionala samarbetet stärktes.

Med stöd av Postkodlotteriet.

Yamah Kormah, som gått kurser för att bli ekonomiskt självständig, arrangerade av Rural Women Rights Structure i Liberia.

Nu har jag självförtroende, respekt och värdighet och jag har upptäckt att jag kan bidra till samhället.

Foto: Etienne Karungu/RSUF

RESPEKTERAD RÖRELSE FÖR JÄMSTÄLLDHET

2015 gick ett antal organisationer i civila samhället i DR Kongo samman i en kampanj för att stärka kvinnors politiska deltagande. Kampanjen går under namnet *Rien Sans Les Femmes* – Inget utan kvinnorna.

Sedan starten har organisationerna bakom kampanjen samlat stöd för att få till stånd en ändring i vallagen. På bara några veckor samlade de in över 200 000 namnunderskrifter för ett förslag om att vallistorna skulle innehålla lika många kvinnor som män. Sedan dess har också en ny jämställdhetslag antagits i DR Kongo. Det stora antalet organisationer som står bakom kampanjen gör att makthavare lyssnar.

När *Rien Sans Les Femmes* 2017 presenterade en analys av jämställdhetslagen deltog många parlamentsledamöter och även den nya guvernören i södra Kivu, som gav sitt stöd till kampanjen. Tack vare ett arbete som pågått under flera år har *Rien Sans Les Femmes* växt från en kampanj till en rörelse och dess medlemmar har börjat ses som experter på jämställdhetsfrågor, och politiker och makthavare lyssnar på dem. Kvinna till Kvinna stödjer *Rien Sans Les Femmes* sedan starten 2015.

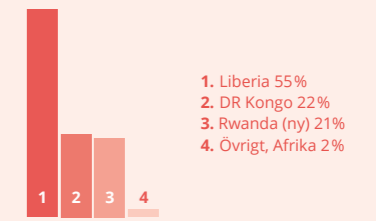
Med stöd av Postkodlotteriet.

KVINNOFESTIVAL I LIBERIA

Kvinnoforum från tre distrikt samlade över 200 personer till en festival för att lyfta frågan om kvinnors delaktighet i politik och beslutsfattande. Festivalen arrangerades av Kvinna till Kvinna partner Liberian Women Empowerment Network. Organisationen arbetar för att stärka kvinnor genom utbildning i fredsbyggande arbete och politisk påverkan.

FÖRDELNING AV MEDEL

Totalt tilldelades regionen 21 MKR 2017

DEMOKRATISKA REPUBLIKEN KONGO

- Anställda: 4
- Samarbete med organisationer sedan 2009
- Kontor i Bukavu

3 partnerorganisationer:

Association des Femmes des Médias (AFEM), Cercle d'Échange pour le Développement des Jeunes dans la Région des Grands Lacs (CEDEJ-GL), Solidarité des Femmes Activistes pour la Défense des Droits Humains (SOFAD)

LIBERIA

- Anställda: 8
- Samarbete med organisationer sedan 2007
- Kontor i Monrovia

9 partnerorganisationer:

Liberia Female Law Enforcement Association (LIFLEA), Liberian Women Empowerment Network (LIWEN), Rural Women Rights Structure (RWRS), Southeastern Women Development Association (SEWODA), West Africa Network for Peacebuilding (WANEP), West Point Women for Health and Development Organization (WPWHDO), Women Empowerment for Self-Employment (WE4SELF), Women NGOs Secretariat of Liberia (WONG-OSOL), Women Rights Watch (WORWA)

RWANDA

- Anställda: 6
- Samarbete med organisationer sedan 2017
- Kontor i Kigali

Inga formella partnerskap under 2017 men överenskommelser om att inleda samarbete gjordes med följande 5 organisationer:

Association of Rwanda Women in Sports (Akwas), Haguruka, Réseau des Femmes Oevrant port le Développement Rural (Réseau des Femmes), Rwanda Women's Network (RWN), Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (Unabu)

≡ MÅL

Långsiktig målsättning

Vårt mål är att bidra till en framtid där kvinnor i konflikttrabbade länder i Afrika har samma rättigheter och möjlighet att delta i samhället som män, att kvinnor inte utsätts för genusbaserat våld och att konflikter löses utan våld.

Kortsiktiga mål

- Förebygga våld mot kvinnor och ge stöd till dem som utsätts.
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling.
- Öka kvinnors deltagande på alla nivåer i samhället.

LÅNGSIKTIGT ARBETE GER RESULTAT

≡ MÅL

Långsiktig målsättning
Säkerställa att jämställdhet, kvinnors deltagande och rättigheter finns på agendan när länder på Balkan söker medlemskap i EU. Bidra till att det fredsbyggande arbetet i regionen fortgår.

Kortsiktiga mål

- Se till att kvinnor deltar i de förhandlingsprocesser som äger rum.
- Förbättra skyddet för våldsutsatta kvinnor.

Det har nu gått 25 år sedan Kvinna till Kvinna började stödja kvinnors arbete för fred i forna Jugoslavien. Två decennier efter kriget präglas regionen fortfarande av etniska spänningar. Flera konflikter förblir olösta, som i Bosnien-Hercegovina, där skiljelinjerna mellan de etniska grupperna präglar politiken med återkommande hot om splittring av landet som följd.

Bild: På internationella kvinnodagen 8 mars arrangerades Women's March i Skopje, Makedonien. Deltagarna uttryckte önskemål om jämställdhet på flera plan, såväl ekonomiskt, politiskt som socialt.

Makedoniens namndispyt med Grekland och relationen mellan Kosovo och Serbien skapar politiska låsningar. Den senare konflikten förvärrades allvarligt i början av året efter att ett tåg målat i de serbiska färgerna och med texten "Kosovo är Serbien" färdades från Belgrad mot norra Kosovo. Myndigheter i Kosovo hindrade tåget från att korsa gränsen. Händelsen och det ordkrig som följde ledde till ett spänt läge som också fick konsekvenser för flera av våra partnerorganisationer. Aktiviteter fick skjutas upp och aktivister som skulle ha deltagit i ett regionalt möte i Belgrad kände sig inte trygga att resa.

Dialog och samarbete inom och mellan länderna på Balkan fortsätter att vara en prioritering för oss. Flera av våra partnerorganisationer i just Kosovo och Serbien har samarbeten som stärker kontakterna mellan människor. Särskilt fokus ligger på unga kvinnor och kvinnor i politiken, samt ifrågasättandet av den nationalistiska politiken och medierapporteringen.

I Makedonien har gymnasieelever från majoritets- och minoritetsgrupper mötts, trots språkbarriärer, i ett projekt som utmanar fördomar om kön och etnicitet. I Bosnien-Hercegovina stödjer vi flera initiativ som syftar till att överbrygga splittringar i landet och bygga hållbar fred. Det finns starka nationalistiska politiska strömningar i regionen som vill begränsa kvinnors rättigheter och civilsamhällets möjlighet att verka fritt. Dessutom har kvinnorättsorganisationer

allt svårare att få finansiellt stöd för sin verksamhet från internationella givare.

– Den politiska utvecklingen på Balkan visar hur betydelsefullt det är att Kvinna till Kvinna fortsätter att ge långsiktigt stöd till kvinnorättsorganisationer. Att stödja en stark och självständig kvinnorörelse är en klok investering i en fredlig och demokratisk framtid på Balkan, säger Ristin Thomasson, Kvinna till Kvinnas regionchef för västra Balkan.

Stärkt skydd mot våld

Arbetet mot genusbaserat våld är prioriterat i alla länder. Våra partners arbetar med olika tillvägagångssätt, som granskning av rättegångar, skydd och stöd till brottsoffer och politiskt påverkansarbete. Vi stödjer flera nätverk som arbetar med frågan och i Serbien har ett sådant nätverk lyckats få till stånd en nationell minnesdag, den 18 maj, för kvinnor som mist livet som en följd av våld från en närstående man. En annan framgång i Serbien är den nya lag mot våld i hemmet som parlamentet antog i maj 2017. Den ska delvis verka preventivt och ger även våldsoffer ett förstärkt skydd. Lagen är ett resultat av våra partners mångåriga påverkansarbete. I Montenegro har Women's Rights Center lyckats få in ordet "samtycke" i våldtäktslagstiftningen och därmed förtydligat definitionen av våldtäkt.

Efterfrågad expertis i EU

Kvinna till Kvinna satsar mycket på politiskt påverkansarbete i samband med att Balkanländerna närmar sig EU i hopp om medlemskap. En viktig del handlar om att nationell lagstiftning ska harmonieras med EU:s regelverk. Då arbetar vi för att genusaspekter finns med. En annan viktig del handlar om att trycka på så att EU:s institutioner tar kvinnors rättigheter i beaktande.

Under 2017 såg vi resultat av flera års arbete med att lyfta frågan om kvinnors rättigheter och vikten av att lyssna på lokala kvinnorättsorganisationer. Både viktiga EU-institutioner i Bryssel och EU-delegationer på Balkan ser Kvinna till Kvinna och våra partnerorganisationer som experter på jämställdhet på västra Balkan.

– Vi har byggt upp ett samarbete kring frågor som rör kvinnors rättigheter och hur EU kan förbättra sin jämställdhetsintegrering. Under året startade Kvinna till Kvinna tillsammans med EU-delegationen i Bosnien-Hercegovina och svenska Sida särskilda dialogmöten där kvinnor med vitt skilda bakgrunder kan föra fram sin syn på vad som är viktigt när Bosnien-Hercegovina närmar sig EU, säger Stina Magnuson Buur, kontorschef för Balkan.

UPPRÄTTELSE FÖR VÅLDTÄKTSOFFER

Under kriget i Kosovo mellan 1998 och 1999 utsattes tusentals kvinnor för våldtäkt. Kvinna till Kvinnas partnerorganisation Medica Kosova erbjuder dem rehabilitering och juridiskt och psykosocialt stöd.

Sedan 1999 har över 6 700 kvinnor fått stöd av Medica Kosova. Men fortfarande är behoven stora och det är svårt att nå flera av de utsatta, på grund av skammen kring våldtäkt. Att ge de drabbade kvinnorna upprättelse är svårt, men Medica Kosova ger inte upp. 2014 antogs en lag som erkände de som utsatts för sexuellt våld under kriget som civila offer. Och 2017 avsattes pengar i regeringens budget så att de som utsatts ska kunna få ekonomiskt stöd på samma sätt som krigsveteraner. Det är en stor seger för Medica och Kosovos kvinnorörelse som drivit frågan i många år. Offren/överlevarna har nu rätt till 230 euro i månaden.

Foto: Medica Kosova

PARTNERSKAP MED EU I BOSNIEN-HERCEGOVINA

Foto: EUR / Bosnien-Hercegovina

För att kvinnors perspektiv ska höras och synas i beslutsprocesser i Bosnien-Hercegovina har Kvinna till Kvinna gått samman med EU-delegationen i landet. Syftet är att säkerställa regelbundna och genuina konsultationer med kvinnor som är involverade i politiska, ekonomiska och sociala frågor i Bosnien-Hercegovina. Samarbetet, som också stöds av svenska ambassaden i Sarajevo, är ett resultat av Kvinna till Kvinnas påverkansarbete för att sätta kvinnors rättigheter högre upp på den politiska agendan liksom att EU lever upp till sina åtaganden om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering.

– Med det här samarbetet blir Kvinna till Kvinna en viktig aktör när det gäller att stärka kvinnors rättigheter och politiska deltagande i reformprocesser i landet, säger Ristin Thomasson, regionchef för västra Balkan.

Flera rundabordssamtal ska arrangeras inom projektet. De ämnen som kommer att diskuteras är bland annat rättssystemet, hållbar fred, kvinnors situation på arbetsmarknaden och tillgång till hälsovård och sociala rättigheter.

Vår goodwill-ambassadör Linnéa Claeson träffade flera av Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer på Balkan 2017.

Foto: Majlinda Hoaha

FÖRDJUPADE PARTNERSKAP

På Balkan har vi ingått nya former av partnerskap med flera av våra partnerorganisationer. I Makedonien har Kvinna till Kvinna tillsammans med den nationella organisationen Reactor fått en projektansökan till EU beviljad. Det gemensamma projektet handlar om arbete för kvinnors rättigheter i Makedonien. Även i Kosovo har vi gått samman med en partnerorganisation, Kosova Women's Network, för ett gemensamt regionalt projekt. Det startar 2018 och kommer att handla om kvinnors rätt på arbetsmarknaden.

UNGA BYGGER FRED

Flera kommuner i Bosnien-Hercegovina har under året antagit strategier för ungas fredsbyggande. Det är ett resultat av påverkansarbete av Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer och ungdomsaktivister inom ramen för vårt stöd till fredsbyggande aktiviteter. Det är särskilt viktigt att satsa på unga så att inte nationalismen, som fortsätter att vara en drivande politisk faktor i landet, förs vidare till nya generationer.

Foto: Aleksandra Tasec/Bujrum

Vårt projekt *Strengthening cooperation and inter-community dialogue through the Ohrid Framework Agreement* i Makedonien finansieras av EU. Läs mer om vårt fredsbyggande arbete på Balkan på sidan 12, och om studier och forskning på Balkan på sidan 31.

UNGA BRYTER STEREOTYPER I MAKEDONIEN

Elever från åtta gymnasieskolor möttes under 2017 för att diskutera jämställdhetsfrågor och stereotyper om kön och etnicitet. De kom från både majoritets- och minoritetsgrupper i Makedonien.

Eleverna möttes trots språkbarriärer och den låsta politiska situationen som präglade Makedonien. Medvetenheten om jämställdhetsfrågor var låg i början av projektet, men deltagarna har visat stor vilja att utmana sig själva. Många har också valt att engagera sig och sprida sin kunskap vidare i sin kommun. Projektet sträcker sig över drygt två år och är ett samarbete mellan lokala kvinnorrättsorganisationer i fem kommuner.

Foto: Majlinda Hoaha

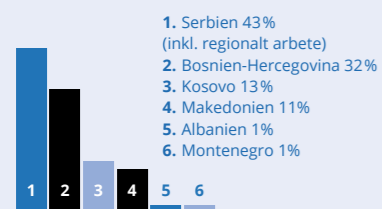
Linnéa Claeson skapade uppmärksamhet för Kvinna till Kvinna i Gjakova Highland Marathon i Kosovo.

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD!

1 200 kronor räcker till traumabehandling i grupp för 10 kvinnor som utsattes för sexuellt våld under kriget i Kosovo.

FÖRDELNING AV MEDEL

Totalt tilldelades regionen 21 MKR 2017

SERBIEN | Anställda 3

- Samarbete med organisationer sedan 1994
- Kontor i Belgrad

9 partnerorganisationer:

Alternative Girls' Center, Association of Women Sandglass, ASTRA – Anti-Trafficking Action, Autonomous Women's Center, Center for Women's Studies, Center for Education and Counselling – Catalysta, Reconstruction Women's Fund, Women in Black, Women's Space

BOSNIEN-HERCEGOVINA | Anställda 3

- Samarbete med organisationer sedan 1994
- Kontor i Sarajevo

11 partnerorganisationer:

Association of Citizens Buducnost, Centre for Women's Rights, CURE Foundation, Forum Zena, Helsinki Citizens' Assembly, HO Horizonti, Lara Foundation, Rights for All (Prava za sve), TRIAL International, United Women, Zenski Centar Trebinje

KOSOVO | Anställda 2

- Samarbete med organisationer sedan 1994
- Kontor i Pristina

8 partnerorganisationer:

Artpolis – Art and Community Center, Kosovar Gender Studies Center, Kosova Women's Network, Medica Kosova, Mitrovica Women Association for Human Rights, Network of Roma, Ashkali and Egyptian Women's Organizations of Kosovo, Open Door (Dera e Hapur), Ruka Ruci

MAKEDONIEN | Anställda 3

- Samarbete med organisationer sedan 1999
- Kontor i Skopje

7 partnerorganisationer:

Association "Ilirija", Association of Women "Iskrenost", Association of Women "Spectrum" Kratovo, Center for Rural Development "Bujrum", National network to end violence against women and domestic violence – Voice Against Violence, Organisation of Women "Kumanovka", REACTOR – Research in Action

ALBANIEN

- Samarbete med organisationer sedan 1999
- Arbetet samordnas från vårt kontor i Belgrad

1 partnerorganisation:

Albanian Women Empowerment Network

MONTENEGRO

- Samarbete med organisationer sedan 1999
- Arbetet samordnas från Belgrad

1 partnerorganisation: Women's Rights Center

Foto: Society Without Violence

Anna Barseghyan och Tatevik Ghumashyan på FemCamp i Armenien 2017. Lägret arrangerades av Kvinna till Kvinna:s partnerorganisation Society Without Violence. Över 30 tjejer deltog.

STÖD TILL DIALOG

Konflikterna i södra Kaukasien fortgick under året och visade inga synliga tecken på att gå mot fredliga lösningar. Konflikterna är bitar i större geopolitiska spänningar i regioner utanför södra Kaukasien, något som gör fredsbyggande på lokal nivå ännu svårare.

Trots detta hölls dialogen mellan kvinnorrättsförsvare i olika delar av regionen levande under 2017 och bidrar till att bygga förtroende över konfliktlinjer.

Partnerskap i ett krympande utrymme

Kvinna till Kvinna:s verksamhet i regionen fokuserade på kvinnors deltagande i fredsbyggande processer, påverkansarbete för kvinnors rättigheter och hållbart samarbete. I delar av regionen utgör ett krympande utrymme för civilsamhället en utmaning och kräver flexibilitet i samarbetet.

– Konservativa, nationalistiska och patriarkala grupper organiserar sig mot kvinnors rättigheter och deras inflytande växer i delar av samhället. Trots ett åtstramande klimat som gör att organisationer tvingas stänga lyckas Kvinna till Kvinna erbjuda ett fortsatt stöd till kvinnorrättsförsvare, säger Elisabet Brandberg, regionchef för södra Kaukasien-regionen.

Framsteg i att förebygga våld

I Georgien ratificerades år 2017 Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor, även kallad Istanbulkonventionen. Vår partnerorganisation, Anti-Violence Network of Georgia,

AVNG, har varit drivande i processen med att bättre anpassa den nationella lagstiftningen utifrån Istanbulkonventionen och efter brottsoffrens verkliga behov och utmaningar. AVNG öppnade också ett nytt skyddsboende i ett hus som skänktes av Tbilisis stad. I boendet hålls kurser för att kvinnorna ska kunna skaffa sig en egen inkomst, bland annat matlagningskurser som lett till att boendet kunnat starta cateringverksamhet.

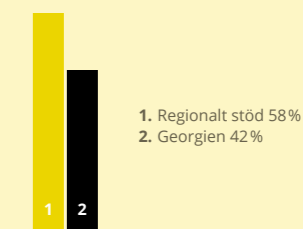
I Armenien antogs en lag om våld i nära relationer efter ett decennium av påverkansarbete och många heta debatter.

Trots ett åtstramande klimat som gör att många organisationer tvingas stänga lyckas Kvinna till Kvinna erbjuda ett fortsatt stöd till kvinnorrättsförsvare.

FÖRDELNING AV MEDEL

Totalt tilldelades regionen 15 MKR 2017

SÖDRA KAUKASIEN

- Arbetet koordineras från vårt kontor i Tbilisi
- Antal anställda 2017: 6

ARMENIEN

- Samarbete med organisationer sedan 2004
- 7 partnerorganisationer:** Democracy Today, Society Without Violence, Women's Resource Center Armenia, Women's Rights Center, Nalbandyan Women's Club (Democracy Today), Spitak Helsinki Group human rights NGO, the Coalition to Stop Violence Against Women

AZERBAJDZJAN

- Samarbete med organisationer sedan 2004
- 6 partnerorganisationer:** Association for the Protection of Women's Rights named after D. Aliyeva, Sumgayit Discussion Club, Women Problems' Research Union, Women's Institute, WARD Women's Association for Rational Development, YUVA Humanitarian Center

GEORGIEN INKLUSIVE ABCHAZIEN OCH SYDOSSETIEN

- Samarbete med organisationer sedan 2002
- 10 partnerorganisationer:** Anti-Violence Network of Georgia, Association "Imedi" IDP women's movement for peace, Association of Women of Abkhazia, Cultural – Humanitarian Fund "Sukhumi", Democrat Women's Organization of Samtskhe-Javakheti, Nongovernmental women's organization "Avangard", StudioMobile – Accent on Action, Development Center of Gagra, Union of Wives of Invalids and Lost Warriors, Women's Initiatives Supporting Group

≡ MÅL

Långsiktig målsättning

Vårt mål för södra Kaukasien är en hållbar kvinnorrörelse som påverkar och förbättrar kvinnors rättigheter och deltagande.

Kortsiktiga mål

- Öka skyddet mot våld mot kvinnor.
- Öka kvinnors deltagande i freds-skapande arbete.
- Motverka diskriminering.
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling.

STÄRKTA KVINNOR I AZERBAJDZJAN

Foto: Sumgayit Discussion Club

Vår partnerorganisation Sumgayit Discussion Club arbetar för att öka kunskapen om våld mot kvinnor. Kvinnor som kommer till deras aktiviteter är ofta i en svår situation, inte minst ekonomiskt.

Så var det för Valida Aliyeva när hon började delta i möten för våldsutsatta kvinnor. Efter att ha deltagit en tid i stödgruppen gick hon en sjukvårdsutbildning som Sumgayit Discussion Club anordnade, och lyckades få ett jobb. Under 2017 kunde hon köpa en egen lägenhet och försörja sina tre barn.

– Mitt liv förändrades när jag började gå på mötena. Jag började tro på mig själv och att jag kan klara av saker, berättar Valida Aliyeva.

Sumgayit Discussion Club finns i Sumgayit, som är den tredje största staden i Azerbajdzjan, och i områden runt staden där många internflyktingar lever.

Mitt liv förändrades när jag började gå på mötena. Jag började tro på mig själv och att jag klarade av saker.

Bild: Valida Aliyeva (till höger) utsattes för våld och blev utslängd från sitt hem. Mötena på Sumgayit Discussion Club blev en vändning. Till vänster Halida Salimova som stöttat henne.

I Georgien har vår partnerorganisation Imedi haft framgångar med sitt arbete för att stärka kvinnor att bli politiskt aktiva. I lokalvalen i oktober dubblerades nästan antalet invalda kvinnor i kommunfullmäktiga i staden Zugdidi. Imedi har bland annat arrangerat en sommarskola för kvinnor för att utbilda och stötta kvinnor att ta steget att kandidera. 12 kvinnor ställde upp i Zugdidis lokalval och 7 blev invalda. Det är fortfarande lång väg kvar till jämställdhet, då resterande 43 invalda är män.

Foto: Dato Naskidashvili

SEGER I DOMSTOL

Den 17 maj 2013 hölls en demonstration i Tbilisi för att uppmärksamma den internationella dagen mot homo- och transfobi, IDAHOT. Manifestationen blev våldsamt attackerad och polisen lyckades inte skydda deltagarna. Vår partnerorganisation Women's Initiatives Supporting Group, WISG, har sedan dess drivit en rättsprocess för att kräva ersättning från inrikesministeriet för att polisen försatte deltagarna i livsfara. Efter överklaganden från inrikesministeriet har nu domen i Tbilisis tingsrätt fastställts och inrikesministeriet är skyldigt att betala motsvarande 350 euro var till deltagarna som kompensation. En person som skadades fysiskt ska ersättas med motsvarande 500 euro.

Den 17 maj 2017 kunde en mindre IDAHOT-manifestation genomföras utanför regeringsbyggnaden i Tbilisi, för första gången sedan 2013! Även om det krävdes en stor polisinsats är det en viktig framgång för hbtqi-personers erkännande i Georgien.

FRAMGÅNGSRIKT PÅVERKANSMÖTE

Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer från Georgien och Abchazien möttes i Jerevan i november 2017. På nätverksmötet diskuterade partners i Abchazien sina prioriteringar och de specifika utmaningarna för sitt påverkansarbete. Samtidigt diskuterade georgiska partners sina ställningstaganden till den senaste landrapporten från EU. Mötet erbjöd också en möjlighet för deltagarna att utbyta information och prata om vardagen bortom den propaganda som de annars utsätts för.

Forskning visar att en stark och oberoende feministisk rörelse är den viktigaste faktorn för att stärka alla kvinnors rättigheter.

Kvinnorörelsens långa kamp i Armenien har äntligen mynnat ut i en lag mot våld mot kvinnor.

NY LAG MOT VÅLD MOT KVINNOR I ARMENIEN

Under 2017 fick Armenien sin första lag som specifikt bemöter våld mot kvinnor. I mer än ett decennium har kvinnorörelsen jobbat med påverkansarbete, utbildning och informationsarbete för att få till stånd en sådan lag. Kvinna till Kvinnas partner, Coalition to Stop Violence Against Women, samordnade arbetet.

Det är ett betydelsefullt steg eftersom lagen erkänner att problemet med våld mot kvinnor existerar, något som fram till alldeles nyligen ifrågasattes av politiker och lagstiftare. Många kvinnorrättsorganisationer är kritiska mot att lagen blivit urvattnad i processen, och att påtryckningar från konservativa grupper lett till att det nu finns ett fokus på traditionella familjevärderingar i lagen. I namnet på lagen finns till exempel en formulering om att "återställa harmonin i familjen". En positiv sida av lagen är att den ger polis och rättsväsende större möjligheter att säkerställa skydd för brottsoffer/överlevare.

Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer kommer att granska hur lagen implementeras och lobba för nödvändiga tillägg.

Vill du hålla dig uppdaterad om nyheter, kvinnors rättigheter i världen och lediga jobb? Då kan du börja prenumerera på vårt nyhetsbrev! Besök kvinnatillkvinna.se för att registrera din e-postadress.

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD!

För 500 kronor kan 16 våldsutsatta kvinnor i Armenien få socialt stöd under två veckor.

CIVILSAMHÄLLE UNDER PRESS

Syrienkrisen fortsatte under 2017 att ha stor inverkan på hela regionen. Flera grannländer har stängt sina gränser och tusentals flyktingar är i en svår situation. Och än syns ingen lösning på krisen.

I **Jordanien, Israel, Palestina och Irak** möter civilsamhället ökade restriktioner. Det har blivit svårare för organisationer att få tillstånd för sin verksamhet från myndigheterna. Det har även blivit svårare att ta emot finansiering från utlandet. Nya anti-terrorlagar inskränker yttrandefriheten och ökar statens säkerhetskontroll. Som ett svar på det krympande politiska utrymmet i regionen fortsatte Kvinna till Kvinna under 2017 att stötta partnerorganisationer genom att ge tillgång till viktiga nätverk och möjligheter för påverkansarbete. Kvinna till Kvinna:s ökade fokus på säkerhetsarbete har gjort oss till en bättre samarbetspartner i ett sammanhang där kvinnorrättsorganisationer utsätts för allt större risker.

– Medan man tidigare bara såg kvinnorrättsorganisationer som en grupp kvinnor som träffades för att prata och pyssla med handarbete, betraktas de nu som människorättsförsvarare med makt att påverka och förändra. Det är en framgång för våra partnerorganisationer efter decennier av arbete, men det gör det också till en större utmaning för dem att utföra sitt arbete, säger Kvinna till Kvinna:s regionchef för Mellanöstern och Nordafrika Linda Säll.

I Tunisien, där en demokratiseringsprocess påbörjades 2011, har islamistiska röster fått mer inflytande, vilket skapar konflikter kring lagstiftning om kvinnors rättigheter. Kvinna till Kvinna har tagit de första stegen mot att öppna ett kontor i Tunisien, för att kunna bidra med ett mer flexibelt och kontinuerligt stöd. Vi räknar med att kunna avsluta den processen i början av 2018.

Viktiga ljusglimtar för kvinnorrörelsen

I Irak dominerades både det politiska och säkerhetsmässiga läget av den ansträngda relationen mellan irakiska regionen Kurdistan och Iraks regering efter att irakiska Kurdistan genomfört en folkomröstning om självständighet. Dispyten mellan de två påverkade också Kvinna till Kvinna:s partnerorganisationer under 2017, framför allt i Kirkuk och Sulaymaniyya, där säkerhetsläget tvingade organisationerna att planera om sin verksamhet.

Trots konflikter och begränsat handlingsutrymme har 2017 också varit ett framgångsrikt år. Kvinnorrörelsens samordnade insatser ledde till avskaffande av den lag som i Tunisien, Jordanien och Libanon gett våldtäktsmän möjlighet att undkomma straff genom att gifta sig med sitt offer. Kvinnorrörelsens påverkansarbete för implementering av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnors deltagande i fredsprocesser har gett resultat i Jordanien, Irak och Palestina där nationella handlingsplaner har antagits. I Libanon, Tunisien, Libyen, Egypten och Jemen pågår ett intensivt arbete från kvinnorrörelsen för att driva på processen i samma riktning.

≡ MÅL

Långsiktiga mål

Vårt mål för Mellanöstern och Nordafrika är en stärkt och hållbar kvinnorrörelse som påverkar och förbättrar kvinnors rättigheter och möjligheter till deltagande på allt från lokal till internationell nivå.

Kortsiktiga mål

- Minska våld mot kvinnor.
- Motverka diskriminering.
- Öka kvinnors deltagande på alla nivåer i samhället, inklusive deltagande i fredsskapande arbete.
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling och kvinno- rättsskyddares möjlighet till skydd och organisering.

Foto: UN Photo/Eskinder Debebe

HANDLINGSPLAN FÖR 1325

När FN:s säkerhetsråds resolution 1325 antogs år 2000 var det ett banbrytande framsteg för erkännandet av kvinnors avgörande bidrag till fred och trygghet.

I regionen Mellanöstern och Nordafrika har resolutionen lett till att det bildats koalitioner mellan kvinnorättsorganisationer och att deras expertkunskap på området synliggjorts. **Kvinnorörelsen i Jordanien, Irak och Palestina har lyckats driva igenom nationella handlingsplaner för 1325 i sina respektive länder.**

Under 2017 har den irakiska kvinnorättsorganisationen Hawa samarbetat med myndigheterna i Diyala-provinsen för att ta fram en lokal handlingsplan för 1325. I processen deltog också representanter för inrikes- och försvarsministeriet, civilsamhälleorganisationer och kvinnor som är internflyktingar. Handlingsplanen antogs officiellt av Diyala-provinsen i december 2017. Under 2018 kommer organisationen Hawa att stötta provinsens myndigheter i deras arbete genom att fungera rådgivande och genom att kontrollera och följa upp genomdrivandet av handlingsplanen.

Bild: Säkerhetsrådet i FN.

SYRISKA KVINNORS SYNLIGHET I MEDIA

Kvinna till Kvinna stödjer The Syrian Female Journalists' Network (SFJN), som arbetar med att främja en bättre förståelse för kvinnors roll i dagens Syrien och med att bekämpa stereotyper som omger kvinnliga journalister i regionen. SFJN arbetar också för att öka representationen av kvinnor i media. 2017 drev SFJN med stöd från Kvinna till Kvinna större kampanjer, både i samband med *World Press Freedom Day* den 3 maj och *16 days of activism*. I maj anordnade nätverket också en utställning i Beirut, Libanon, på temat sexuellt våld mot kvinnor i konfliktområden.

Foto: Aswat Nissa

Stolta deltagare i organisationen Aswat Nissas utbildning för politiskt engagemang i Tunisien.

KVINNOR TAR PLATS I POLITIKEN

I Tunisien arbetade vår partnerorganisation Aswat Nissa med att stärka kvinnliga politiker genom projektet *Political Academy for Women Candidates 2017*. Kvinna till Kvinna stödjer projektet, i vilket 15 unga kandidater förbereds och rustas för att ställa upp i kommunala val. Kvinnorna kommer från olika politiska partier och utbildas i allt från ledarskap, att tala inför publik och driva valkampanj till jämställdhetsintegrering och nationell och internationell rätt. Särskilt fokus läggs på de lagar och internationella konventioner som Tunisien ratificerat och som rör kvinnors rättigheter. Alla studenterna i programmet har för avsikt att ställa upp som kandidater i kommunala val 2018.

Foto: Rasan Organization for Women's Rights

Rasan Organization målade budskap om jämställdhet på Suleymaniyehs väggar under kampanjen *16 dagar mot våld mot kvinnor*.

År 2017 lyckades vår partnerorganisation Rasan Organization for Women's Rights, med stöd från Kvinna till Kvinna, nå ut till fler än **40 000 kvinnor**, de flesta flyktingar, i den kurdiska regionen i Irak, med informationsinsatser, distribution av utrustning, skydd och förebyggande hjälp.

Det krympande utrymmet tvingar kvinnor tillbaka, utan att de ens kan protestera mot det. Det raderar dem från det offentliga utrymmet. Och det omintetgör de framsteg som gjorts de senaste åren.

Sara Abou Ghazal är regional koordinator för WHRD MENA.

Kvinna till Kvinna stödjer Beirutbaserade koalitionen för människorättsförsvarare i MENA-regionen, WHRD MENA Coalition, som samlar 48 medlemmar i en region där det blir svårare och svårare att organisera sig. WHRD MENA Coalition ser till så att kvinnorättsförsvarare får bättre tillgång till stöttande nätverk och skyddsmekanismer. De dokumenterar även kränkningar av mänskliga rättigheter. Genom WHRD MENA Coalition kan Kvinna till Kvinna ge ett flexibelt stöd till kvinnorättsförsvarare som i allt högre grad stängs ute från det offentliga rummet.

GENOMSLAG FÖR SKUGGRAPPORTER

När Israel rapporterade till CEDAW* fanns våra partners Palestinian Working Women's Society for Development (PWWSD) och Al-Tufula (som representerar en koalition av palestinska organisationer i Israel) på plats med varsin skuggrapport till Israels officiella rapport. Ett resultat var att koalitionen av palestinska organisationer lyckades påverka hur minoritetsgrupper i Israel beskrivs och att det finns en distinktion mellan den arabiska och palestinska minoriteten.

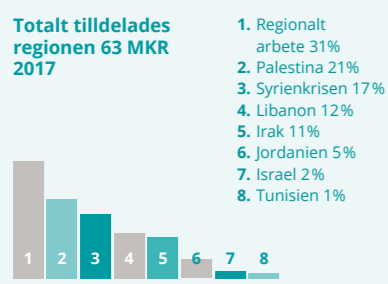
– Det viktigaste vi uppnådde var det informella mötet med kommittémedlemmarna som organiserades av de olika grupper som bidragit till skuggrapporterna, säger Nabila Espanioly från Al-Tufula Center. Hon fortsätter: – Resan till Geneve var en fantastisk möjlighet att få diskutera olika frågor med medlemmarna, som till exempel husrivningar, kvinnor under ockupation och kvinnors deltagande i politiken.

*CEDAW = FN:s kvinnokonvention med målet att eliminera alla former av diskriminering av kvinnor – Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women

Tahani Shahatit, en ung kvinna från byn Al-Majd nära Hebron, vann kommunalvalet under de lokala valen 2017. Under två år hade hon deltagit i aktiviteter anordnade av vår partnerorganisation Palestinian Centre for Peace and Democracy (PCPD), där hon tränat upp sina färdigheter och sin kommunikationsförmåga, vilket ledde till att hon först blev ungdomsledare för att sedan bestämma sig för att ta plats i politiken. Trots utmaningar, som den traditionella synen på kvinnliga politiker, har Tahani Shahatit nått framgång.

FÖRDELNING AV MEDEL

IRAK | Anställda 3

- Samarbete med organisationer sedan 2005
- Kontor i Erbil

7 partnerorganisationer:

Amez Organization, Baghdad Women's Association, Hawa Organisation for Relief and Development, Iraqi Organization for Women and Future, Iraqi Women's League, Pana Center for Combating Violence against Women, Rasan Organization for Women's Rights

ISRAEL

- Samarbete med organisationer sedan 2001
- Kontor i Jerusalem

5 partnerorganisationer:

Al-Tufula Centre, Al Zahraa Organization for the Advancement of Women, Achoti for Women in Israel, Coalition of Women for Peace, Isha L'Isha

TUNISIEN

- Samarbete med organisationer sedan 2016
- Arbetet koordineras från Amman

1 partnerorganisation: Aswat Nissa

JORDANIEN | Anställda 9

- Samarbete med organisationer sedan 2005
- Kontor i Amman

5 partnerorganisationer:

Arab Women Organization, Families Development Association, Jordanian Women's Union, Kura Women Voluntary Society, Sisterhood is Global Institute

REGIONAL PARTNERORGANISATION

- WHRD MENA Coalition

LIBANON | Anställda 5

- Samarbete med organisationer sedan 2005
- Kontor i Beirut

6 partnerorganisationer:

Association Najdeh, Kafa (Enough) Violence & Exploitation, Lebanese Council to Resist Violence Against Women, Collective for Research & Training on Development – Action, Palestinian Women's Humanitarian Organization, The Lebanese Women Democratic Gathering

PALESTINA | Anställda 5

- Samarbete med organisationer sedan 2001
- Kontor i Jerusalem

9 partnerorganisationer:

AISHA Association for Woman and Child Protection, EMHRM, Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, Palestinian Centre for Human Rights, Palestinian Centre for Peace and Democracy, Palestinian Working Women's Society for Development, SAWA Organization, Stars of Hope Society for the Empowerment of Women with Disabilities, Women's Affairs Center, Women's Studies Centre

VIKTIG SEGER I JORDANIEN

Tack vare stora kraftansträngningar från den feministiska rörelsen i Jordanien, däribland Kvinna till Kvinna:s partnerorganisationer, avskaffade parlamentet artikel 308, en lag som benådade våldtäktsmän om de valde att gifta sig med kvinnan de våldtagit och stanna med henne i minst tre år.

– Den nya lagen utgör inte bara ett skydd mot våldtäkt, den är ett viktigt steg i hela arbetet med att förebygga sexuellt våld i Jordanien, säger Amani Rizq, programansvarig på vårt kontor i Amman.

Det här är en stor seger för vår partnerorganisation SIGI och för Jordaniens kvinnorörelse!

Foto: Rasan Organization for Women's Rights

Väggmålning av Rasan Organization for Women's Rights i Irak.

FRAMGÅNGSRIKT FÖRSVAR I IRAK

Än en gång har Jaafari-lagen, som vill tillåta äktenskap för flickor från nio års ålder, legalisera våldtäkt inom äktenskapet och göra mannen till förmyndare över sin hustru, varit uppe för diskussion i Iraks parlament. Återigen reagerade kvinnorörelsen och lyckades stoppa den – precis som 2014 då den också lades fram.

Heja våra partnerorganisationer i Irak som inte tillåter att det tummas på kvinnors rättigheter!

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD!

- 1 000 kronor räcker till traumabehandling för 100 kvinnor som flytt från Syrien.
- 320 kronor räcker till utbildning i hantverk och ekonomi för en kvinna som flytt till Libanon, och möjlighet att älja det hon tillverkar.

FEMINISM OCH ISLAM

Ett fokusområde i Kvinna till Kvinna:s arbete under 2017 var att stärka våra partnerorganisationer i deras arbete med en feministisk islam, sedan länge en viktig fråga för många organisationer. I februari 2017 anordnade Kvinna till Kvinna en sex dagar lång utbildning i islam, jämställdhet och rättvisa, för våra partnerorganisationer. Experter från organisationen Musawah – For Equality in the Muslim Family ledde kursen, och återkopplingen från de deltagande partnerorganisationerna var mycket positiv. I Irak följer Kvinna till Kvinna upp utbildningen med diskussioner om hur man kan förankra de nya kunskaperna i sitt praktiska arbete.

Långsiktigt stöd till syriska kvinnorrättsorganisationer

Kvinna till Kvinna:s stöd till syriska kvinnorrättsorganisationer fokuserar på att stärka organisationernas kapacitet att verka för kvinnors deltagande och verkliga inflytande på alla nivåer. En extern undersökning som gjordes mellan januari och mars 2017 konstaterade att **Kvinna till Kvinna spelar en avgörande, strategisk mentorroll för små och nybildade kvinnorrättsorganisationer** vid sidan av större och mer etablerade organisationer, när det gäller att stötta dem och stärka det syriska civilsamhället.

I återkopplingen från våra partnerorganisationer framhålls värdet av att Kvinna till Kvinna erbjudit tillfällen att möta liknande organisationer och förbättrat möjligheterna till nätverkande.

Foto: Christopher Herwig

Många kvinnor som flytt kriget i Syrien har fått stöd av Kvinna till Kvinna:s partnerorganisation Kafa i Libanon.

REGIONAL MODELL FÖR VÅLDSBEKÄMPNING

Vår partnerorganisation Kafa i Libanon har lanserat en regional modell för en lag mot våld mot kvinnor och flickor. Modellen ska kunna användas i påverkansarbete på regional nivå i syfte att stärka det rättsliga skyddet mot våld. Kvinna till Kvinna var med och arrangerade en regional workshop där partnerorganisationer från Palestina, Jordanien och Libanon diskuterade strategier för lagstiftning mot genusbaserat våld.

Kvinna till Kvinna vill att den kunskap och erfarenhet som vårt arbete med kvinnor i konfliktpåverkade regioner genererar ska komma andra till gagn. Vi publicerar regelbundet rapporter och andra publikationer på ämnen som rör kvinnors rättigheter, fred och säkerhet.

KVINNOR SOM AKTÖRER FÖR FRED I SYRIEN

I maj 2017 lanserade Kvinna till Kvinna en omfattande rapport om syriska kvinnors politiska deltagande i fredsprocessen. Rapporten bygger på en genomgång av befintlig litteratur i ämnet och sammanfattar slutsatser, frågor och hinder kopplade till syriska kvinnors deltagande. Rapporten ger också rekommendationer till FN och andra internationella organisationer, även oss själva, för den fortsatta processen med att säkerställa kvinnors deltagande i fredsprocesser, både globalt och specifikt i Syrien.

Några av rapportens slutsatser:

- Kvinnors roll i fredsprocesser undergrävs av traditionella värderingar
- De flesta översikter av fredsbyggande arbete i Syrien saknar ett genusperspektiv
- Kvinnor har mycket begränsad närvaro och delaktighet i de lokala beslutsfattande råden
- Kvinnors fredsbyggande aktiviteter har positiv inverkan på fred och jämställdhet
- Parallellt med insatser för att skydda befolkningen måste också kvinnors roll som förändringsaktörer för hållbar fred erkännas

Rapporten heter *Syrian Women in Political Processes – a Literature Review of the Participation of Syrian Women in Political Processes 2012–2016* och kan laddas ner på Kvinna till Kvinna:s hemsida.

VI LYFTER KVINNOR I SÄKERHETSDEBATTEN

Kvinna till Kvinna samarbetar med Stockholm International Peace Research Institute, SIPRI, och driver på för att kvinnors deltagande och säkerhet ska inkluderas i säkerhetsdebatten. 2017 deltog vi på *SIPRI Stockholm Forum on Peace and Development* med ett seminarium som tog upp det krympande utrymmet för civilsamhället och de genusbaserade hoten mot fredsbyggande arbete och mänskliga rättigheter.

≡ MÅL

Långsiktig målsättning

- Främja forskning och studier om hur krig och väpnade konflikter påverkar kvinnors villkor i samhället, samt betydelsen av att kvinnor deltar i fredsprocesser.
- Att forskare och lärosäten inkluderar ett genusperspektiv i studier som rör kvinnor, fred och säkerhet.

Kortsiktiga mål

- Under 2018 ska Kvinna till Kvinna öka kunskapen om våra frågor genom att producera studier samt delta i relevanta fora som *SIPRI Stockholm Forum on Peace and Development*.

NY FORSKNING FRÅN BALKAN

Inom ramen för det regionala programmet på västra Balkan bidrar Kvinna till Kvinna och våra partnerorganisationer till forskning inom bland annat områdena genusbaserat våld och jämställdhet i EU-integrationsprocessen. Två rapporter som vi producerade 2017:

The Gendered Matter of Violence som tar upp goda exempel och lärdomar från arbetet mot genusbaserat våld i Bosnien-Hercegovina, Kosovo och Serbien.

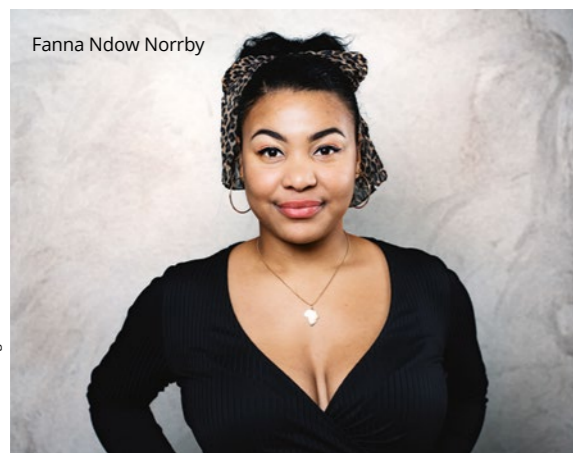
Women's Rights in Western Balkans innehåller indikatorer för de tre områdena kvinnors politiska deltagande, genusbaserat våld och säkerhet för kvinnorrättsförsvare i sex länder på Balkan. Syftet med rapporten är att stärka kvinnors rättigheter i samband med ländernas EU-närmande.

Rapporterna går att ladda ner på Kvinna till Kvinna:s hemsida.

Linnéa Claeson

Fanna Ndow Norrby

Foto: Mica Karlberg

NYA AMBASSADÖRER!

2017 hade vi glädjen att teama ihop oss med två fantastiska goodwill-ambassadörer: handbollsproffset Linnéa Claeson och journalisten Fanna Ndow Norrby.

Båda våra nya ambassadörer är kvinnorrättsförsvarare med stora egna plattformar på sociala medier. Fanna Ndow Norrby genom podcasten *Raseriet* och Instagramkontot *SvartKvinna* och Linnéa Claeson genom Instagramkontot *assholesonline* där hon uppmärksammar och kämpar mot sexism och näthat.

Genom att stödja oss har ambassadörerna bidragit till ett fantastiskt genomslag i sociala medier och tusentals nya givare.

106%

2017 fick Kvinna till Kvinna in totalt 265 188 kronor i gåvor via Swish, en ökning på hela 106% från föregående år!

JÄMSTÄLLD JUL

I vår julkampanj uppmärksammade vi orättvisor och att världen är långt ifrån jämställd. Vi vill tacka för de fantastiska 671 671 kronor som skänktes till vårt arbete för jämställdhet.

Ett stort tack även till våra trogna givare, samt de över 2 000 nya givare som bidrog!

Stor ökning av digitala gåvor

Swish som betalsätt växte kraftigt under hela 2017. Det märktes allra tydligast under julkampanjen – då var det hela 3 255 personer som valde att swisha in en julgåva, vilket resulterade i 134 491 kronor till vårt arbete samt en stor ökning av nya givare. **Över 95%** av dessa Swish-gåvor kom in i samband med att vår goodwill-ambassadör Linnéa Claeson uppmanade sina Instagramföljare att swisha in en julgåva till Kvinna till Kvinna.

MÅL

Långsiktig målsättning
Att Kvinna till Kvinna är en välkänd insamlingsorganisation i Sverige.

Kortsiktiga mål

- Öka antalet månadsgivare.
- Förbättra möjligheterna för företagsgivande.

GOD JUL
HYVÄÄ JOULUA
FELIZ NAVIDAD
مبارک کریسمس
WESOLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

СРЕТАН БОЖИЋ
MERRY CHRISTMAS
JOYEUX NOËL
عيد ميلاد سعيد
BURIID JUOVLLAID
MUTLU NOELLER
GOD JUL

Foto: Svenska Postkodlotteriet

10 MILJONER TILL KVINNORS RÄTTIGHETER

Sedan starten 2005 har Postkodlotteriet genererat 9,4 miljarder kronor till lotteriets förmånstagare, varav Kvinna till Kvinna har fått sammanlagt 82 miljoner kronor. 2017 fick Kvinna till Kvinna 10 miljoner kronor.

Svenska Postkodlotteriet drivs av Novamedia Sverige på uppdrag av Svenska Postkodföreningen. Målet med verksamheten är att bidra till ett starkt civilsamhälle genom att erbjuda underhållande lotterier, vars överskott går till ideell sektor.

Bild: Kvinna till Kvinnas Lena Ag och Christina Hagner tog glatt emot checken iklädda pussyhats, en mössa som 2017 visade på engagemang för kvinnors rättigheter.

70 000 KRONOR FRÅN SPELHJÄLPEN!

Spelhjälpen är en förening för gamers som varje år samlar in pengar till välgörande ändamål. 2017 valde de att skänka alla insamlade pengarna till Kvinna till Kvinna, och fick ihop över 70 000 kronor! Stort tack!

Köp vår snygga väska i webshoppen!
kvinnatillkvinna.se/shop

PRO BONO-TJÄNSTER

2017 fick Kvinna till Kvinna pro bono-tjänster till ett värde av drygt **4 miljoner kronor!** Några av dem som stödjer oss på det sättet är Hemma, Österbergs Tryckeri, ETC och Likehouse.

BLI VÄNFÖRETAG

27 företag gav sitt stöd till Kvinna till Kvinna under 2017. Och nu har det blivit ännu enklare att som företag stödja oss i kampen för kvinnors rättigheter och en jämställd värld. Att vara vänföretag är att investera i kvinnors framtid och göra en betydelsefull insats för att minska våldet mot kvinnor. Stödet gör det möjligt för oss att planera långsiktigt och skapa hållbara förändringar för kvinnor. Läs mer om att bli vänföretag på vår hemsida.

Här är några av de företag som stöttat arbetet för kvinnors rättigheter 2017:

Linklaters Advokatbyrå
Public Partner
Faggot Apparel
Vizrt Sweden
Tryckakuten
Kod Arkitekter
Vero Kommunikation
Trygg Hansa Biståndsförening

TACK ANDERS!

Under 2017 var det många privatpersoner som startade egna insamlingar på den webbaserade insamlingsplattformen BetterNow, till förmån för Kvinna till Kvinna. Allra bäst gick det för Anders Johansson, som firade sin 60-årsdag med att cykla från Haparanda till Ystad, och samtidigt samla in hela 53 638 kronor till kvinnors rättigheter.

– Jag tror att folk i grund och botten vill göra något bra för andra människor. Nu får de ett tillfälle att göra det på ett enkelt sätt, sa Anders Johansson till Kvinna till Kvinna när han befann sig i Mora under cykelturen från norr till söder.

Vill du göra som Anders och starta en insamling för kvinnors rättigheter?

Att starta en insamling är både roligt och enkelt. Du kan göra det själv eller via sidan *BetterNow*. För att öka intäkterna är det bra att berätta varför du vill samla in pengar och sprida insamlingen i sociala medier. Berätta också gärna om de gåvor du får in, och hur långt du har kvar för att uppnå ditt mål. Då motiverar du andra att bidra till din insamling.

VAD RÄCKER EN GÅVA TILL?

- För 150 kronor kan en kvinna på västra Balkan som utsatts för våld få ett stödsamtal hos en psykolog.
- För 250 kronor kan en kvinna i Bosnien-Hercegovina som blivit våldtagen under krig träffa en psykolog för att få professionell bearbetning.

”Många kvinnor i världen kämpar för att få makten över sina egna liv. Med Kvinna till Kvinnas viktiga arbete med att minska och motverka våld mot kvinnor finns det hopp. Tack vare våra kunder kan vi vara med och stötta det arbetet.

Robert Hårdh, valgörenhetschef för Novamedia Sverige som driver Svenska Postkodlotteriet.

NY WEBBSHOP!

Vet du att det går att köpa våra snygga armband, t-shirts och väskor i vår webbshop? Visa att du stödjer kampen för kvinnors rättigheter genom att bära budskapet Femdefender. kvinna.tillkvinna.se/shop

Andel av våra intäkter som går direkt till verksamhet:

96,5%

Foto: Pasi Iivasa/Ita

STORSÄLJANDE SNIPPASMYCKE

Caroline Nordlund grundade Snippa Smycket 2011 för att belysa könsstämpning och uppmärksamma kvinnors arbete för fred och jämställdhet. Caroline har sedan starten skänkt hela vinsten från försäljningen av Snippa Smycket till Kvinna till Kvinna – totalt fantastiska 329 308 kronor!

Tack för ditt värdefulla stöd till Kvinna till Kvinnas arbete, Caroline!

TESTAMENTERA EN GÅVA

Din sista vilja kan stärka många kvinnor i krig och konfliktråden!

Kvinna till Kvinna tar tacksamt emot alla former av testamentsgåvor. Du kan antingen bestämma att ett visst belopp ska tillfalla Kvinna till Kvinna, eller också välja att testamentera något föremål som vi kan omsätta och använda i vårt arbete. Kvinna till Kvinna är befriad från kapitalvinstskatt vilket gör att den gåva du testamenterar går direkt till Kvinna till Kvinnas verksamhet.

Om du skriver ett eget testamente till Kvinna till Kvinna, ange då också vårt organisationsnummer 802401-6134.

Har du frågor? Kontakta oss gärna på testamente@kvinna.tillkvinna.se

Foto: Justin Kauffman

KVINNORÄTTSFÖRSVARARE MÖTER HÅRT MOTSTÅND

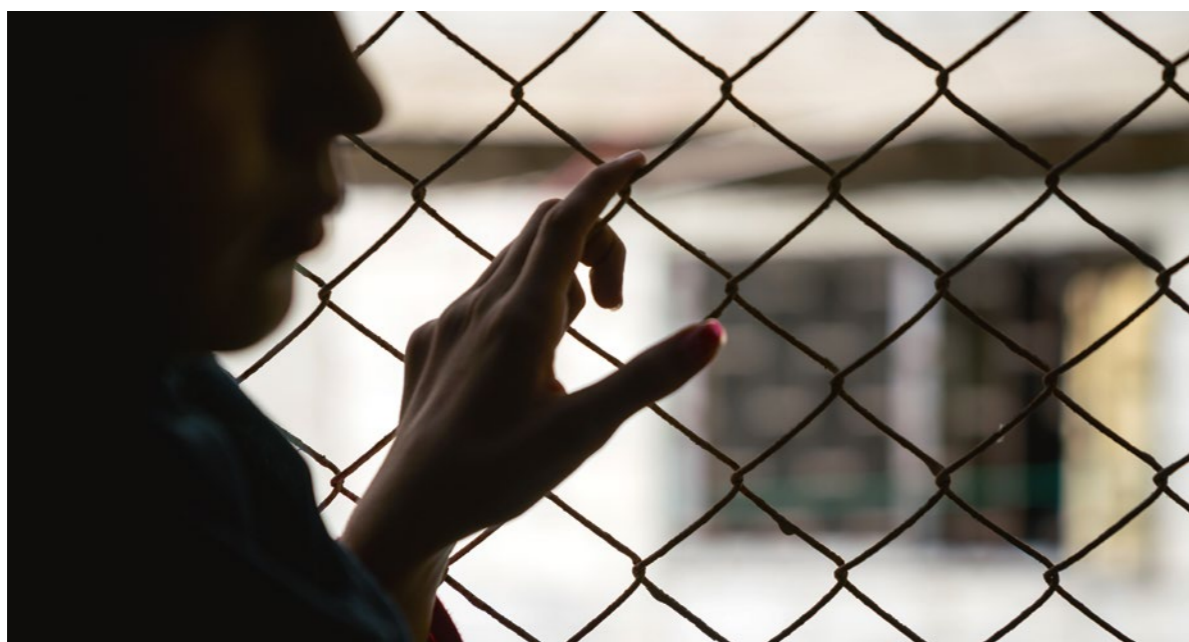

Foto: Christopher Henwig

Ett av Kvinna till Kvinnas mål är att öka kunskapen om och engagemanget för kvinnors rättigheter. De senaste åren har vi kunnat se en utveckling där kvinnorättsförvarare och kvinnorättsorganisationer världen över får det allt svårare att samlas, organisera sig och uttrycka sina åsikter.

Utrymmet krymper för civilsamhället, och kvinnor drabbas på särskilda sätt. Då kvinnor är utestängda från politiska arenor i många länder är civilsamhället en extra viktig arena för kvinnor. Utan den försvinner möjligheten att påverka samhället. Kvinnorättsförvarare utsätts också oftare för sexuellt våld, eller hot om sexuellt våld, och det är inte ovanligt att de eller deras familjer smutskastas som ett sätt för auktoritära regimer att tysta dem. Detta har Kvinna till Kvinna kommunicerat om på olika sätt under året, som en av få aktörer som lyfter genusaspekten

av det krympande utrymmet. Vi har deltagit i och arrangerat seminarier och vi har varit med och sett till att både Sida och UD har kunskap om genusperspektivet när det till exempel görs handlingsplaner och arrangeras konferenser.

Tre exempel på sammanhang där vi lyft det krympande utrymmet och hur det drabbar kvinnorättsförvarare:

SIPRI Security Forum i april
Stockholm Civil Society Days i september
SIDAs utvecklingsforum i oktober

≡ MÅL

Långsiktig målsättning

- Att öka kunskapen om, och engagemanget för, kvinnors rättigheter.
- Öka medvetenheten och kunskapen om hur krig slår mot kvinnor och om vikten av kvinnors deltagande för en fredlig och demokratisk utveckling.

Kortsiktiga mål

- Utveckla vår digitala kommunikation med syfte att öka kännedomen om Kvinna till Kvinnas verksamhet.
- Introducera Kvinna till Kvinnas nya visuella utseende, med en ny logotyp, i Sverige och internationellt.

Foto: Julia Deniff Örtengren

VÄLBESÖKT SEMINARIUM

På den internationella dagen för kvinnorättsförvarare, den 29 november, arrangerade Kvinna till Kvinna ett seminarium med bland andra utrikesminister Margot Wallström och partnerorganisationer från Liberia, Serbien och Libanon.

Seminarier, som snabbt blev fullbokat med fler än 300 anmälda fick flytta till en större lokal. Samtalet kom att handla om mod, hur det är att kämpa för kvinnors rättigheter i en värld där motståndet ökar och Sveriges roll som givare och FN-medlem.

SÅ KAN KVINNORS SITUATION BLI BÄTTRE I IRAK!

Flera av våra partnerorganisationer i Irak har tillsammans tagit fram förslag på hur Sveriges regering, EU och internationella samfundet bättre kan stötta kvinnor i Irak. Förslagen har överlämnats till svenska UD. Tillsammans med våra irakiska partners deltog Kvinna till Kvinna i ett dialogmöte i Bryssel för att ta fram en ny EU-strategi för stöd till Irak. Tillsammans lyfte vi bland annat den allt svårare situationen för kvinnorättsförvarare och säkerhetssituationen för kvinnor och flickor i Irakiska Kurdistan.

65 000

Våra kanaler på sociala medier fortsätter att växa. I slutet av 2017 hade vi sammanlagt 65 000 följare.

SVERIGE I FN:S SÄKERHETS RÅD

Kvinna till Kvinna följer noga säkerhetsrådets arbete. Vi bistår utrikesdepartementet med expertkunskap om kvinnor, fred och säkerhet och bevakar och sprider information om hur frågorna diskuteras i säkerhetsrådet.

Bild: Klara Backman jobbar med politisk påverkan på Kvinna till Kvinna. Här står hon redo för ett möte med UN Women i New York.

”Ett av de smutsigaste och mest effektiva sätten att hota en aktivist är när de säger att de har sexuellt komprometterande material om henne. Samtal kan vara avlyssnade, lägenheter bevakade. Så lyckas myndigheterna tysta aktivister. Det är så handlingsutrymmet minskar. Och det finns inget sätt att kämpa emot det, det är som att syretillförseln stängs av. Du kan inte kämpa emot, och du kan inte slå tillbaka.

Kvinnorättsförvarare i Azerbajdzjan, intervjuad i vår rapport om det krympande utrymmet för kvinnorättsförvarare.

FAKTA | Sociala medier

Twitter: Antalet följare ökade från 9 035 (2016) till 9 767.
Facebook: Antalet följare ökade från 37 200 (2016) till 40 049.
Facebook på engelska: Antalet följare ökade från 3 130 (2016) till 3 675.
Instagram: Antalet följare ökade från 6 406 (2016) till 11 318.

FAKTA | Medverkan i media

Kvinna till Kvinna medverkade i media över 800 gånger under 2017, varav ett 20-tal gånger i radio och TV. Det är en ökning med 13 procent jämfört med 2016.

GEMAKET: ETT TRYGGT RUM FÖR UNGA TJEJER

Kvinna till Kvinnas erfarenheter från arbete med kvinnor i konfliktpåverkade områden kommer till nytta i Sverige. I Gemaket träffas nyanlända tjejer och tjejer som bott länge i Sverige och utbyter erfarenheter.

Gemaket riktar sig till tjejer i åldrarna 15–25 och bygger på samtal om samhällsfrågor och jämlikhet. Träffarna syftar också till att ge stöd och peppa varandra att ta plats och förverkliga egna idéer. Under året har vi tagit fram ett metodmaterial tillsammans med studieförbundet Sensus och utbildad ledare för Gemaket. I Göteborg har en grupp med 10 nyanlända tjejer kommit igång och under 2018 ska fler grupper startas i andra svenska städer.

Gemaket är ett program som kommit till på våra volontärs initiativ. 21 personer från våra volontärgrupper i fyra städer har gått ledarskapsutbildning.

– Det finns ett helhetstänk bakom programmet som är långsiktigt. Vår förhoppning är att deltagarna kommer in i vår volontärverksamhet via Gemaket. På så sätt stärks både deras engagemang och själva volontärverksamheten, säger Najla Ahmed som är projektledare för Gemaket på Kvinna till Kvinna.

Gemaket finansieras med medel från Allmänna Arvsfonden och genomförs i nära samarbete med Sensus studieförbund.

Foto: Julia Danell Örnegren

”Kvinnors rättigheter har alltid varit en stor och viktig sak för mig”, säger Saba Barmayehvar (till höger) som är med i Gemaket. Amena Sadat deltar också i Gemakets aktiviteter.

Vill du bli volontär?
Gå in på vår hemsida
kvinna.tillkvinna.se
och klicka på:
Engagera dig

Kvinna till Kvinnas volontärer på Järvaveckan i Stockholm.

IDEELL KRAFT SOM SYNLIGGÖR KVINNORS KAMP

Aktiva i våra sex lokala volontärgrupper har hållit igång under året, trots att det saknats särskild finansiering för volontärverksamheten. På flera ställen i landet genomfördes arrangemang samtidigt på internationella kvinnodagen 8 mars och på den internationella dagen för kvinnorättsförsvare, den 29 november. Volontärer har synliggjort Kvinna till Kvinna genom medverkan i exempelvis seminarier och Pride-parader. Dessutom har våra volontärs verksamhet uppmärksammats i lokalmedia i bland annat Umeå och Linköping.

Genom volontärernas engagemang har vi nått ut till omkring 6 000 personer. Vilken enorm insats av våra ideella krafter!

MÅL

Långsiktig målsättning

Vara en hållbar verksamhet som ökar kännedomen om Kvinna till Kvinna. Bidra till ökad insamling.

Kortsiktigt mål

Driva verksamheten Gemaket som är en mötesplats där tjejer som är nya i Sverige kan möta tjejer som bott här länge. Tillsammans kan de lära sig om kvinnors rättigheter och ta makten över sina egna liv.

25-åriga Carolina Martinsson i Göteborg har engagerat sig som volontär i Kvinna till Kvinna sedan början av 2016. Nu är hon en av ledarna i Gemaket.

Varför vill du vara volontär i Kvinna till Kvinna?

– Jag vill engagera mig i kvinnors rättigheter världen över. En stor del anledning till att jag blev volontär var också för att jag ville hitta ett tryggt rum där jag kunde diskutera feminism och andra ämnen med personer som delade liknande värderingar som jag själv.

Vad ger det dig?

– Det är väldigt roligt att få vara del av en organisation som kämpar för saker jag själv brinner för. Det ger mig styrka att veta att vi är många som arbetar med kvinnorättsfrågor, samtidigt som jag också fått ett sammanhang för min aktivism och fått lära känna grymma människor under tiden.

Du har gått en ledarskapsutbildning och leder nu studiecirkel i programmet Gemaket. Berätta om det.

– Gemaket är ett helt fantastisk projekt! Vi har fått byta massa erfarenheter med varandra och framförallt haft väldigt roligt. Det märks att projektet har varit uppskattat och jag önskar att jag själv hade haft ett forum för att prata om saker som mänskliga rättigheter och normer när jag var yngre. Jag har fått nya perspektiv och känner mig tryggare i att lägga upp och hålla i träffar med en grupp. Jag märker redan nu att jag har nytta av det i mitt arbetsliv.

Det ger mig styrka att veta att vi är många.

Carolina Martinsson

FAKTA | Kvinna till Kvinnas volontärer

Start: Volontärverksamheten startade 2010.

Lokala grupper: Göteborg, Linköping, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala.

Kvinna till Kvinna samarbetar med studieförbundet Sensus i de städer där vi har lokala grupper.

Antal volontärer 2017: 100 (2016: 200).

2017 nådde volontärerna 6 000 människor genom utåtriktade aktiviteter. Volontärernas engagemang motsvarar cirka två heltidstjänster.

Kvinna till Kvinna är instiftat av den svenska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF. Styrelsen utses av IKFF och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen och arbetar utifrån en arbetsordning och en årsplan som utvärderas och stäms av årligen. Generalsekreteraren driver verksamheten på uppdrag av styrelsen.

Styrelsen för Kvinna till Kvinna ska enligt stadgan bestå av minst tre ordinarie ledamöter samt minst två ersättare. Styrelsens ordförande ska vara medlem i Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF). Svenska Freds och Skiljedomsföreningen (SFSF) utser en ordinarie ledamot. IKFF utser övriga ledamöter. Vid förnyelse av styrelsen utser SFSF en ledamot och övriga utses av IKFF. Styrelsen kan utökas om styrelsens samtliga ordinarie ledamöter är eniga om detta. Detta har skett vid flera tillfällen och idag består styrelsen av totalt 11 ledamöter (7 ordinarie och 4 ersättare). Styrelsen utses för en period av fyra år.

1. ORDFÖRANDE 2. VICE ORDFÖRANDE 3. SEKRETERARE

1. BIRGIT HANSSON

Aktiv i styrelsen sedan 2010. Bor i Stockholm. Legitimerad psykolog. Har bland annat varit ordförande för Sveriges Psykologförbund och rektor för Polishögskolan. Är hedersdoktor vid Stockholms universitet.

2. VIOLA FURUBJELKE

Aktiv i styrelsen sedan 2011. Bor i Söderköping. Har varit riksdagsledamot (S) och ordförande i riksdagens utrikesutskott, ambassadör i Syrien/Libanon och generalsekreterare för Olof Palmes Internationella Centrum. Tidigare förbundsordförande i Svenska FN-förbundet.

3. JESPER HANSÉN

Aktiv i styrelsen sedan 2012. Bor i Stockholm. Regionchef för Asien och Europa på Rädda Barnen, Sverige. Tidigare generalsekreterare på Fonden för mänskliga rättigheter.

LEDAMÖTER

4. MARIA APPELBLOM

Aktiv i styrelsen sedan 2007. Bor i Stockholm och i Brindisi, Italien. Jur kand och master i mänskliga rättigheter. Har haft ett flertal chefsbefattningar på strategisk nivå inom polisen. Är sedan 2014 chef för FN:s ständiga poliskapacitet.

5. LARS JALMERT

Aktiv i styrelsen sedan 2012. Bor i Stockholm. Professor emeritus i pedagogik vid Stockholms universitet. Styrelseledamot i Män för jämställdhet, Fredrika Bremer Förbundet och Feministiskt Perspektiv. Politiskt aktiv i Feministiskt Initiativ.

6. DEVRIM MAVI

Aktiv i styrelsen sedan 2014. Bor i Stockholm. Chef för Feministiskt Initiativs kansli i Stockholms stadshus. Aktiv i feministiska och antirasistiska sammanhang. Fd chef-redaktör, skribent och debattör.

7. MARIE SUNDBERG

Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Stockholm. Civilekonom och journalist. Har arbetat som näringslivsjournalist i över 30 år, varav närmare tio år som utrikeskorrespondent i framförallt Bryssel.

ERSÄTTARE

8. KAJSA WEJRYD

Aktiv i styrelsen sedan 2014. Bor i Uppsala. Lärare och pensionerad förvaltningschef. Har ett mångårigt engagemang kring jämställdhetsfrågor. Har bland annat varit ordförande för Kvinnor i Svenska kyrkan från 1995 och åtta år framåt.

9. BANAFSHE HEJAZI

Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Stockholm. MR-strateg på stadsledningskontoret i Stockholms stad. Har de senaste 15 åren jobbat med frågor som rör genus, mänskliga rättigheter, fred och konflikt i Sverige och utomlands. Har studerat genusvetenskap och internationell säkerhet.

10. KARIN KARLSBRO

Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Norrtälje. Hållbarhetschef hos Fastighetsägarna Stockholm. Tidigare kanslichef vid Liberalernas riksdagskansli och stabschef inom regeringskansliet. Utbildad jurist.

11. LENA BACKHAUSEN

Aktiv i styrelsen sedan 2017. Legitimerad psykolog, tidigare HR/personalchef och ledarskap. Mångårigt engagerad inom IKFF, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet. Vill arbeta för kvinnors organisering och medverka i att bygga civila samhällen för hållbar fred.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Foto: Annika af Klercker

7.

8.

9.

10.

11.

ÅRSREDOVISNING 2017

INSAMLINGSSTIFTELSEN KVINNA TILL KVINNA
ORG NR 802401-6134

Innehåll

Förvaltningsberättelse	41–53
Resultaträkning	46
Balansräkning	47
Kassaflödesanalys indirekt metod	48
Noter	49

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Information om verksamheten

Kvinna till Kvinnas vision är en värld där det råder hållbar fred, byggd på demokrati och jämställdhet mellan kvinnor och män, och där konflikter hanteras med icke-militära medel. En värld där mänskliga rättigheter för kvinnor, män, flickor och pojkar respekteras och alla kan uppleva trygghet och säkerhet. En värld där kvinnor har makt och inflytande över beslut och är aktörer i ekonomisk och politisk samhällsutveckling i samma utsträckning som män.

Kvinna till Kvinna arbetar utan att fästa avseende vid religiös, politisk, nationell eller etnisk tillhörighet. Dessa krav gäller också Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer.

Kvinna till Kvinnas instiftade ändamål

- Att genomföra projekt i krigs- och konfliktområden som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/eller fysiska hälsa eller medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggnaden av ett demokratiskt civilt samhälle.
- Att främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.
- Att föra ut fakta och information kring krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.

Brett stöd i det civila samhället

Kvinna till Kvinna får stöd från ett stort antal svenska organisationer. Stödorganisationerna (se nedan) åtar sig att sprida information om verksamheten till sina medlemmar.

1,6 miljonerklubben
Centerkvinnorna
Farmaciförbundet
Feministiskt Initiativ
Fredrika Bremer-förbundet
HSO
Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet
Kristdemokratiska Kvinnoförbundet
Kristna Fredsrörelsen
Kvinnor för Fred
Kvinnor i Svenska Kyrkan
Liberala Kvinnor
LO
Miljöpartiet
Moderatkvinnorna
Riksförbundet Hem och Samhälle
Riksförbundet Internationella Föreningen för Invandrarkvinnor
Riksorganisationen för Kvinnojourer i Sverige
Rädda Barnen
S-kvinnor
Socialistiska Partiets kvinnor
Sorooptimisterna
Svenska FN-förbundet
Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Svenska Kvinnors Vänsterförbund
Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
TCO
Tidskriften Bang
UN Women Sverige
Verdandi
Vänsterpartiets kvinnopolitiska utskott

Väsentliga händelser under året

Under 2017 blev det tydligt hur snabbt utrymmet för civilsamhället krymper runt om i världen. Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer drabbas genom försvårade lagstiftning och orimliga byråkratiska krav, de får ta emot hot, beläggs med reseförbud, får sina tillgångar frysta och smutskastats i media. I en webb-enkät som gjordes under hösten 2017 svarade 123 kvinnorrättsförsvarare från 32 länder och mer än 60 procent uppgav att deras utrymme att agera krymper. Kvinna till Kvinna har på olika sätt uppmärksammat den akuta situationen och hur kvinnorrättsförsvarare drabbas. Den oroande utvecklingen kräver anpassningar av arbetssätt, inte minst ur ett säkerhetsperspektiv.

Trots detta har det långsiktiga förändringsarbetet som de flesta av våra partnerorganisationer fokuserar på fortsatt och under 2017 kunde vi se flera positiva resultat för att skapa långsiktig förändring för kvinnors rättigheter.

I Jordanien, Tunisien och Libanon har den lag som gav våldtäktsförovare möjlighet att slippa straff genom att gifta sig med offret tagits bort. Detta är resultatet av en global rörelse där Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer spelat en central roll.

I DR Kongo har rörelsen *Rien sans les femmes* (Inget utan kvinnorna) fått ett allt större genomslag för sin kamp för att förbättra representation av kvinnor i politiska församlingar. Det är ett resultat av ett långsiktigt arbete med att förändra normer och attityder kring kvinnors roll i samhället.

I södra Kaukasien möttes kvinnoorganisationer från Azerbajdzjan, Armenien och Nagorno-Karabach i ett dialogmöte inom ramen för EPNK (*European Partnership for the Peaceful Settlement of the Conflict over Nagorno-Karabach*). Situationen i Azerbajdzjan fortsätter att vara svår för civilsamhället, med begränsningar i möjligheten att ta emot finansiellt stöd, digitala säkerhetsrisker och attacker på e-postkonton. I Armenien har en ny lag mot våld mot kvinnor antagits efter många års påverkansarbete från partnerorganisationer. I Georgien ökade antalet kvinnor som kandiderade i lokalvalet som ett resultat av en sommarskola för kvinnor i politiken som en partnerorganisation organiserade.

På Balkan har 2017 präglats av djupa politiska kriser i flera länder, spända relationer mellan grannländer, politiska kampanjer för traditionella könsroller och en försvårad situation för civilsamhället. I Makedonien kunde slutligen en ny regering utses som ger hopp om en förbättrad situation för civilsamhällets möjligheter att verka där. Kvinna till Kvinnas mångåriga arbete med att systematiskt granska och ge rekommendationer till landrapporterna har uppmärksammat av EU-delegationerna med mycket positiva omdömen. Kvinna till Kvinna har tagit fram indikatorer för jämställdhet för alla sex kandidatländerna i västra Balkan, liksom regionala och landspecifika bedömningar. I Bosnien-Hercegovina har Kvinna till Kvinna påbörjat ett samarbetsprojekt

med EU-delegationen för BoH i syfte att säkerställa att kvinnor deltar i konsultationer om aktuella politiska och sociala frågor. I Kosovo har partnerorganisationen Medica Kosova efter flera års påverkansarbete fått igenom en ersättning till överlevare av våldtäkt under kriget.

Kvinna till Kvinna fortsätter att expandera och under året har ett kontor öppnats i Rwanda och en kartläggning av potentiella partnerorganisationer gjordes. Förberedelser har gjorts för etablering i Ukraina och ett fyraårigt avtal för vårt program i Ukraina har undertecknats med Sida.

Den nya grafiska profilen är nu etablerad och en ny svensk hemsida lanserades under hösten vilket omedelbart lett till ökat antal besök. Allt fler människor följer Kvinna till Kvinna på sociala medier, nära 70 000 personer följer oss i våra kanaler. Vi har en svensk och en engelsk Facebook-sida, Twitter och Instagram. De två nya ambassadörerna, Fanna Ndow Norrby och Linnéa Claeson har haft stort genomslag och genererat både nya följare och insamlade medel. Kvinna till Kvinna medverkade i media över 800 gånger under 2017, varav ett 20-tal gånger i radio och TV. #metoo-rörelsen gav ökad efterfråga på Kvinna till Kvinnas kompetens.

Dokumentationen av genomgången av partnerorganisationers arbete med genusbaserat våld publicerades och är ett efterfrågat material om Kvinna till Kvinnas erfarenheter av att jobba med genusbaserat våld, där särskilt verksamheten på Balkan lyfts. I början av maj arrangerade Kvinna till Kvinna ett fyra dagar långt möte för partnerorganisationer från Mellanöstern, Nordafrika och Balkan som arbetar med genusbaserat våld. 34 kvinnor träffades för att knyta kontakter, dela erfarenheter och lära nytt i arbetet med att bekämpa våldet. Förutom erfarenhetsutbyte mellan kvinnorna deltog de i olika studiebesök samt en utbildning i *response based practice*.

I slutet på året arrangerades ett nätverksmöte i Stockholm om fredsbyggande för 21 partnerorganisationer från alla fyra regioner där Kvinna till Kvinna arbetar. Mötet skapade en plattform för erfarenhetsutbyte och goda exempel på kvinnors fredsbyggande aktivism. I anslutning till detta arrangerade vi ett välbesökt seminarium i Stockholm med utrikesminister Margot Wallström och tre kvinnorrättsförsvarare från Serbien, Libanon och Liberia.

Vi undertecknade ett nytt avtal med Polismyndigheten för det internationella träningsprogrammet (ITP) om genusbaserat våld. Det är ett femårigt program som genomförs i Albanien, Kosovo, Montenegro, Ukraina och Moldavien i samarbete med Polismyndigheten.

Gégé Katana Bukuru, från Kvinna till Kvinnas mångåriga partnerorganisation SOFAD i DR Kongo hedrades med Per Anger-priset. Det är regeringens internationella pris för mänskliga rättigheter och demokrati som delas ut av Forum för levande historia.

Generalsekreterare Lena Ag fick utmärkelsen *Årets Opinionsbildare 2016* och Kvinna till Kvinnas verksamhetsberättelse blev nominerad till *Publishing-priset*.

Kvalitetssäkringsarbete: Från och med 2009 lämnar Kvinna till Kvinna en separat kodrapport i enlighet med riktlinjerna i den av FRIIs (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd) medlemsorganisationer antagna Kvalitetskoderna. Arbetet syftar till att öka transparens och öppenhet samt att stärka styrning och kontroll inom organisationerna. Kvalitetskoderna är ett uttryck för vad som ses som god sed för verksamhet inom FRIIs medlemsorganisationer.

Uppföljning och utvärdering: Kvinna till Kvinnas vision och tre mandat visar riktningen för organisationen. Kvinna till Kvinna har dessutom fyra strategiska inriktningar med tillhörande mål framlagda i Kvinna till Kvinnas sexåriga strategi för 2016–2021. Strategin följs upp årligen av organisationens alla verksamhetsdelar och under 2017 började framtagandet av ett strategiramverk med tio indikatorer som kommer att rapporteras på till styrelsen efter en tvåårig verksamhetsperiod är avslutad. Första rapporten till styrelsen sker i september 2018.

Utöver Kvinna till Kvinnas sexårsplan arbetar organisationen med uppföljning och utvärdering för att med hjälp av uppsatta mål och indikatorer inom varje program avgöra huruvida Kvinna till Kvinna och dess partnerorganisationer är på rätt väg för att uppnå sina mål, men också om det görs rätt saker, på rätt sätt och på det sätt som sagts. Mål och indikatorer är specifika för varje program. Indikatorerna är både kvantitativa och kvalitativa och hjälper till att mäta ett programs utveckling. Med hjälp av dessa följer Kvinna till Kvinna upp för att förstå verksamheten, kunna lära av erfarenheter och uppdatera sina arbetssätt och ramverk där det behövs för att vara relevanta. För detta används en rad olika metoder, till exempel partnerorganisationers rapportering, fältbesök, workshops och dialog.

Målen inom programmen är på olika lång sikt. Vissa är kopplade till specifika aktiviteter (såsom en utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter) och resultat kan då mätas direkt i form av deltagares ökade kunskap på området. Andra är kopplade till långsiktig samhällsförändring, såsom ökad respekt för kvinnors rättigheter. Dessa resultat mäts över en längre tid.

Resultat och ställning

Kvinna till Kvinnas verksamhet har bedrivits enligt stadgarna, såväl stödet till kvinnoorganisationer i krigsdrabbade områden som det opinionsbildande arbetet. Sedan mitten av 1993 har vi förmedlat konkret stöd till ett värde av 1 574,8 miljoner kronor. Av detta uppgår stödet för 2017 till 138,5 miljoner kronor.

Insamling och gåvor

Insamlade medel och gåvor uppgick till 13,7 mkr 2017, inkluderar vi även gratisannonser och pro bono-tjänster blir det totalt 18,1 mkr. Kvinna till Kvinna är sedan 2010 en av förmånstagarna till Svenska Postkodlotteriet, och under 2017 erhöll vi 10 mkr som gåva därifrån.

Svenska Postkodlotteriet drivs av Novamedia Sverige på uppdrag av Svenska Postkodföreningen. Målet med verksamheten är att bidra till ett starkt civilsamhälle genom att erbjuda underhållande lotterier, vars överskott går till ideell sektor. Sedan starten 2005 har Postkodlotteriet genererat 9,4 miljarder kronor till lotteriets förmånstagare, varav Kvinna till Kvinna har fått sammanlagt 58 mkr.

Anslag och bidrag

2017 gavs stöd till 111 kvinnorrättsorganisationer i Central- och Västafrika, Mellanöstern och Nordafrika, södra Kaukasien och västra Balkan. Anslagen uppgick 2017 till 132,9 mkr. Under 2017 har vi förlängt vårt avtal med Sida gällande Mellanöstern- och Nordafrikaregionen. Vi har även fått bilateralt Sidaanslag för Rwanda och Ukraina.

Storbritanniens Foreign and Commonwealth office beviljade Kvinna till Kvinnas ansökan för det regionala Mellanöstern- och Nordafrika-programmet till ett värde av 1 950 000 GBP. Eftersom det är en ny givare förhandlar vi om avtalsvillkoren för att försäkra oss om att det fungerar väl med våra administrativa system och vår kapacitet.

Årets resultat

Vi har ett negativt resultat på -491 tkr, föregående år 901 tkr. För detaljerad ekonomisk redovisning, se följande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Hållbarhetsupplysningar

Processen med att decentralisera organisationen i samband med expansionen av verksamheten i nya länder och nya samarbetsformer har präglat året. Fokus är på att hitta mer effektiva sätt för samverkan och kommunicera mellan regioner och avdelningar. Bland annat har ett utökad ansvar för administration och bokföring lagts på programkontor, där ekonomiansvariga har anställts och utbildats. Region- och biståndsschefer möttes i Amman för att utbyta erfarenheter kring att skapa starkare regionala och decentraliserade kontor.

Kvinna till Kvinna har blivit godkända av Givarguidens Gröna lista för 2017. Vi har gjort en säkerhetsöversikt av hela organisationen med hjälp av en extern konsult som resulterade i en strategi för framtida säkerhetsarbete.

Totalt var vi 105 personer vid utgången av 2017. Korrigerat med avdrag för tjänstledigheter, vikariat, tidsbegränsade anställningar innebar det 98 personer i medelantal som arbetade. Av 61 anställda i Stockholm var 49 i tjänst på huvudkontoret i Stockholm övriga placerade i våra programländer. 49 var i medelantal anställda i våra programländer. I Mellanöstern i Erbil, Beirut, Jerusalem och Amman. I södra Kaukasien i Tbilisi i Georgien. I Afrika i Monrovia i Liberia, Bukavu i Demokratiska Republiken Kongo och i Kigali i Rwanda. På västra Balkan i Belgrad, Pristina, Sarajevo och Skopje. I Ukraina sedan cirka december 2017. Av anställda på programkontoren var 38 personer i snitt lokalt och nationellt anställd personal som arbetade.

Kvinna till Kvinnas generalsekreterare sedan mer än ett decennium, Lena Ag, blev utsedd till generaldirektör för den nya jämställdhetsmyndigheten och lämnade organisationen i slutet av 2017. Processen med att rekrytera en ny generalsekreterare har inletts.

Ideellt arbete

Sedan några år tillbaka har Kvinna till Kvinna satsat på att sprida och bredda möjligheten till ideellt engagemang i/för organisationen. Volontärerna skapar mötesplatser för alla som har ett engagemang kring kvinnors rättigheter. Lokala volontärgrupper finns på sex orter: Göteborg, Malmö, Stockholm, Umeå, Uppsala och Linköping. 200 volontärer är engagerade i någon av grupperna runt om i landet och har arrangerat aktiviteter på exempelvis 8 mars, Femdefenders day och 50-årsdagen av ockupationen av Palestina. Vi har nått över 6 000 personer, utan att räkna med deltagande i Pride-parader. Volontärerna har representerat Kvinna till Kvinna i lokala medier i bland annat Umeå, Västerbotten, Linköping. I det volontärinitierade projektet Gemaket har en person anställts för att arbeta med volontärverksamheten. Vi startade under året den första gruppen för nyanlända kvinnor, i Göteborg, i form av en volontärledd studie-cirkel för åtta unga kvinnor. Vi har också utvecklat ett metodmaterial för både ledare och deltagare i samarbete med studieförbundet Sensus. 21 ledare i fyra städer har utbildats och nya grupper planerar att starta i flera städer under 2018.

Framtida utveckling

Kvinna till Kvinnas strategi, som ska styra organisationens verksamhet fram till 2021, fokuserar på tre tematiska områden där Kvinna till Kvinna tillsammans med partnerorganisationer ska driva utvecklingen framåt.

Strategins tre inriktningar:

- En framtid där kvinnor inte utsätts för genusbaserat våld.
- En framtid där kvinnor fullvärdigt deltar i utvecklingen för ett jämställt och demokratiskt samhälle.
- En framtid där global säkerhetspolitik bygger på mänsklig säkerhet och där kvinnors rättigheter respekteras.

Strategin har även en fjärde inriktning som styr organisationens interna utveckling:

- Kvinna till Kvinna är en hållbar organisation som är välkänd i Sverige och internationellt för sitt arbete med att stödja kvinnor i konflikttrabbade områden.

Vi fortsätter vår digitala utveckling med att bland annat bygga ett projekthanteringssystem i Sharepoint som kan nås av alla medarbetare. Vi har under året utvecklat vårt intranät som lanseras i början av 2018. Fler möten via Skype där vi når alla våra kontor med samma information. I samband med att vi digitaliserar oss mer så ser vi över informationssäkerheten för oss och i kontakten med våra partner.

Programutveckling i Sverige

Under 2017 gjordes arbete med att undersöka förutsättningarna för en verksamhet i Sverige riktad till kvinnor som befinner sig i asylprocessen. Inom ramen för metodutveckling för sådan verksamhet arrangerades en konsultation med partnerorganisationer från Jordanien och Libanon på besök i Sverige.

Förvaltning

Kvinna till Kvinna bildades inledningsvis som ett nätverk av kvinnoorganisationer 1993. Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna instiftades av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), svenska sektionen, 1995.

Organisationen leds av en generalsekreterare. Kvinna till Kvinna består av tre avdelningar (resursavdelning, kommunikationsavdelning och fältavdelning) som leds av tre avdelningschefer (biträdande generalsekreterare, kommunikationschefen och biståndschefen). Resursavdelningen består av en metodenhet, ekonomienheten och HR-enheten. Ekonomi- och HR-chefen sitter i ledningsgruppen tillsammans med generalsekreteraren och övriga avdelningschefer. Generalsekreterare och biträdande generalsekreterare har under året varit adjungerade till styrelsen. En styrelsesekreterare samt personalrepresentant med personlig ersättare är också adjungerade till styrelsen. Styrelsen har personalansvar gentemot generalsekreteraren och tillsätter och entledigar henne. Styrelsen utses vart fjärde år av IKFF (6 ledamöter) och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen (1 ledamot). Den nuvarande styrelsen tillträdde i maj 2015. Styrelsens arbetsordning och årsplan utvärderas och stäms av årligen.

Syftet med arbetsordningen är att ange rutiner för hur styrelsens arbete ska fungera, att föreskriva arbets- och ansvarsfördelning mellan styrelsens ledamöter och att klargöra skiljelinjen mellan styrelsens och kansliets ansvar. Arbetsordningen slår bland annat fast ansvaret för organisationens långsiktiga strategiska arbete liksom riktlinjer och utvärderingar, fastläggande av styr- och kontrollsystem och system för medelshantering och förvaltning. Arbetsordningen reglerar också frågor kring bokslut och budgetbeslut och att Kvinna till Kvinnas revisor/revisorer ska närvara vid minst ett styrelsemöte per år. Så har också skett under 2017.

Styrelsemedlemmar

2017

8 st sammanträden under 2017

Birgit Hansson	8
Viola Furubjelke	7
Jesper Hansén	7
Maria Appelblom	5
Lars Jalmert	8
Devrim Mavi	8
Marie Sundberg	8
Kajsa Wejryd	6
Banafshe Hejazi	6
Karin Karlsbro	4
Lena Backhausen, invald 29 mars	5

Flerårsöversikt

	2017	2016	2015	2014	2013
Allmänna förutsättningar					
Medelantal anställda	98	93	98	92	78
Antal partnerorganisationer	111	108	104	130	133
Intäkts och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	147 055	138 099	136 224	133 960	122 408
Verksamhetens kostnader	-147 327	-137 016	-132 492	-132 708	-123 758
Resultat från finansiella investeringar	-219	-182	-135	-320	7
Skatt på näringsverksamhet	-	-	-63	-71	-
Årets resultat	-491	901	3 534	861	-1 343
Ekonomisk ställning					
Eget kapital, (tkr)	3 958	4 449	3 548	14	-847

Förändring av eget kapital

	Ändamålsbestämda gåvor	Balanserat kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-01-01	182	3 381	886	4 449
Ändamålsbestämt av givaren 2017 ej utnyttjade	240	-	-	240
Utnyttjade gåvor	-94	-	-	-94
Omföring föregående års resultat	-	886	-886	-
Årets resultat	-	-	-637	-637
Eget kapital 2017-12-31	328	4 267	-637	3 958

Specifikation ändamålsbestämda medel

Följande medel ingår: Bosnien-Hercegovina 58 tkr, Syriens flyktingar 131 tkr och DRC Kongo 139 tkr.

Resultaträkning	Not	2017	2016
Stiftelsens intäkter	2		
Gåvor		13 708	14 636
Bidrag		132 877	120 721
Övriga verksamhetsintäkter		470	2 742
Summa stiftelsen intäkter		147 055	138 099
Verksamhetskostnader	3, 4		
Ändamålskostnader		-138 499	-129 755
Insamlingskostnader		-2 845	-2 153
Administrationskostnader	4	-5 983	-5 108
Summa stiftelsens verksamhetskostnader		-147 327	-137 016
Verksamhetsresultat		-272	1 083
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		508	687
Räntekostnader och liknande resultatposter		-727	-869
Summa resultat från finansiella investeringar		-219	-182
Resultat efter finansiella poster		-491	901
Årets resultat		-491	901
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-491	901
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år		-	16
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-146	-31
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-637	886

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	80	193
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	6	321	-
Summa anläggningstillgångar		401	193
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Handelsvaror		7	33
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		18	788
Övriga kortfristiga fordringar		5 445	1 917
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 398	4 163
Summa kortfristiga fordringar		8 861	6 868
Kassa och bank		59 684	87 665
Summa omsättningstillgångar		68 552	94 566
Summa tillgångar		68 953	94 759
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat kapital		4 450	3 548
Årets resultat		-491	901
Summa eget kapital		3 959	4 449
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 987	3 025
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	7	55 096	18 785
Övriga kortfristiga skulder		1 268	1 702
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	5 643	66 798
Summa kortfristiga skulder		64 994	90 310
Summa eget kapital och skulder		68 953	94 759
Ställda panten och eventalförpliktelser	9		

Kassaflödesanalys indirekt metod	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat		-272	1 083
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm		113	236
Erhållen ränta		-	1
Erlagd ränta		-1	-2
Betald inkomstskatt		-30	18
		-190	1 336
Förändring i verksamhetskaptal			
Ökning/minskning varulager		26	-33
Ökning/minskning kundfordringar		770	-170
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		1 252	-207
Ökning/minskning leverantörsskulder		-38	656
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-29 262	42 485
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-27 442	44 067
Investeringsverksamheten			
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar		-321	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-321	0
Finansieringsverksamheten			
Kursdifferens		-218	-181
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-218	-181
Årets kassaflöde			
		-27 981	43 886
Likvida medel vid årets början		87 665	43 779
Likvida medel vid årets slut	10	59 684	87 665

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRILs Styrande riktlinjer för årsredovisningen.

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken Kvinna till Kvinna tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Kvinna till Kvinna uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Kvinna till Kvinna har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Som gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, företag, organisationer, samfund, privata och ideella fonder och stiftelser samt sponsring. Till gåvor räknas även testamentsgåvor och donationer, värdet av skänkta tillgångar samt intäkter från gåvor med gåvoavis. Även medel från Svenska Postkodlotteriet är att klassificera som gåvor. Gåvor som kommer i form av att företag åtagit sig att betala en viss procent av sin försäljning till insamlingsorganisationen är också insamlade medel eftersom det är det utomstående företag som säljer – inte Kvinna till Kvinna.

Bidrag

Medel som organisationen erhållit från EU, staten och formellt fristående organ som bildats av dessa och som lämnats i form av överföringar av resurser till en organisation i utbyte mot att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet är offentliga bidrag och ska redovisas som bidrag (K3 36.8 och 37.10). Det är även ett krav gällande återbetalningsskyldighet om villkoren inte uppfylls. Definitionen av bidrag gäller även övriga organisationer som ger medel enligt dessa villkor.

Övriga intäkter

Främst intäkter för genomförd ITP (International Training Programme) samt försäljning av produkter.

Verksamhetskostnader

Ändamålskostnader

Som ändamålskostnader avses sådana kostnader som har direkt samband med att uppfylla organisationens syfte och stadgar, nämligen:

- Stöd till projekt som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/ eller fysiska hälsa eller på annat sätt medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggandet av ett demokratiskt samhälle.
- Föra ut fakta och informera om krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.
- Främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.

Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt är en ändamålskostnad. Exempel på sådana kostnader är våra utlandskontor, central projekthantering och projektstyrning samt administrativ hantering av ansökningshandlingar för anslag.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnaderna består av kostnader som har direkt samband med insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader som organisationen har för att uppfylla de kvalitetskrav vi har för ändamålet och för givare men som inte kan ses som ändamålskostnader. I våra anslag har vi cirka 7,3 procent som finansierar den administrativa kostnaden, dessa redovisas som ändamålskostnader. Kvar är kostnader för vissa chefer samt viss personal inom ekonomi och kommunikation. Utvecklingskostnader för administrativa och organisatoriska processer, revisionskostnader samt del av samkostnader.

Samkostnader

I ovanstående kostnader finns det samkostnader som kan definieras enligt följande. Gemensamma kostnader är exempelvis IT, ekonomifunktionen, kostnader för lokaler och ledningen i form av styrelse och generalsekreterare.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal kostnadsförs jämnt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

I årets skattekostnad ingår skatt som avser årets skattepliktiga resultat. Det gäller vår verksamhet inom ITP (International Training Programme) som klassas som näringsverksamhet. Det finns inga temporära skillnader varför uppskjuten skatt inte redovisas.

Balansräkning

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda nyttjandeperioden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier/Datorer 5 år

Vissa inventarieinköp redovisas som verksamhetskostnader. Detta sker när anslag har beviljats för inköpet eller när inventarier på grund av stöldrisk vid arbete i fält likställs med korttidsinventarie. Under året har inventarieköp för 0 TSEK redovisats som verksamhetskostnader.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Fordringar i utländsk valuta i kontantkassor och banker på våra olika fältkontor värderas till den kurs som gällde vid senaste överföringen av valuta från Sverige. Dessa olika valutor förbrukas på respektive fält och avsikten är inte att de ska återföras till Sverige.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

NOT 2 Insamlade medel

	2017	2016
Stiftelsens intäkter fördelar sig enligt följande:		
Gåvor	13 708	14 636
Bidrag	132 877	120 721
Övriga verksamhetsintäkter	470	2 742
Summa	147 055	138 099

Insamlade medel fördelar sig enligt följande:

Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
Allmänheten	3 347	3 731
Företag	161	255
Svenska PostkodLotteriet	10 000	10 000
Övriga stiftelser	200	650
Summa	13 708	14 636

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Annonser (uppskattat belopp)	1 253	228
Pro bonotjänster (uppskattat belopp)	3 181	2 200
Summa	4 434	2 428

Summa insamlade medel

Gåvor som redovisats i resultaträkning	13 708	14 636
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	4 434	2 428
Summa	18 142	17 064

Bidrag som redovisats som intäkt**Sida-bidrag för projekt och verksamhet**

Västra Balkan	15 268	9 432
Södra Kaukasien	4 808	6 779
Mellanöstern Jerusalem	9 602	9 611
Mellanöstern Amman	15 140	22 005
Mellanöstern Irak	-	1 343
Liberia	10 622	8 643
Afghanistan	-	529
Ukraina	345	2 822
Ramanslag crossregional	30 313	26 825
Informationsbidrag	2 305	2 352
Övriga Sida	12 662	7 391
Rwanda	4 104	-
Sida anslag för administration	8 321	7 802
Summa	113 490	105 534

Övriga bidrag för projekt och verksamhet

Norska UD	-	1 600
Holländska UD, FLOW projekt	-	534
Arvsfonden	1 116	1 218
UN Trust	1 092	-
EU	803	-
Folke Bernadotteakademin	399	1 598
International Alert EPNK projektet	2 041	1 041
Svenska UD	1 152	3 677
Canada	2 854	-
Brittiska UD	5 107	-
Svenska PostkodLotteriet	4 823	5 519
	19 387	15 187
Summa	132 877	120 721

NOT 3 Leasing

	2017	2016
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:		
Förfaller till betalning inom ett år	5 302	5 859
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	2 471	1 664
Förfaller till betalning senare än fem år	300	-
Summa	8 073	7 523

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	5 959	5 618
--	-------	-------

I leasingavgifter ingår lokaler, kontor och IT-utrustning.

NOT 4 Medelantal anställda, personalkostnader

	2017	2016
Antal anställda endast kvinnor		
Sverige	61	62
Bosnien-Hercegovina	2	2
Kosovo	2	2
Makedonien	2	2
Serbien	4	3
Södra Kaukasien	3	3
Liberia och DR Kongo	10	8
Palestina och Israel	4	4
Jordanien och Libanon	7	5
Irak	2	2
Rwanda	1	-
Totalt	98	93

Löner och andra ersättningar

Generalsekreterare	876	776
Övriga anställda	33 898	31 073
Totala löner och ersättningar	34 774	31 849
Sociala kostnader	13 235	12 774
(varav pensionskostnader)*	2 399	2 612
Pensionskostnader generalsekreterare	276	295

*Retroaktiva pensioner för perioden 2004–2013, uppgår till 372 tkr.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	5	5
Män	2	2
Totalt	7	7

Antal generalsekreterare

Kvinnor	1	1
Totalt	1	1

Ideellt arbete

Under året har ett varierande antal personer arbetat ideellt för organisationen, bland annat med packning av utskick, information och bössinsamling. Värde av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

NOT 5 Inventarier

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 666	1 807
Försäljningar och utrangeringar	-	-141
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 666	1 666
Ingående avskrivningar	-1 473	-1 378
Försäljningar och utrangeringar	-	141
Årets avskrivningar	-113	-236
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 586	-1 473
Utgående restvärde enligt plan	80	193

NOT 6 Långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	-	-
Årets förvärv	321	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	321	0
Utgående restvärde enligt plan	321	0

Specifikation värdepapper	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktier	241 612 kr	277 467 kr
Penningmarknadsfond	78 899 kr	78 899 kr
Summa	320 511 kr	356 366 kr

NOT 7 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2017	2016
Sida Södra Kaukasien	28	85
Sida Europa/Västra Balkan	1 443	3 551
Sida Mellanöstern	31 439	1 166
Sida Liberia	297	757
Sida Ukraina	9 655	160
Sida Rwanda	7 167	-
Sida Ramanslag	1 691	4 013
Sida info	182	172
Sida övrigt	3 191	1 745
Övriga anslag	3	7 136
Summa	55 096	18 785

NOT 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Semesterlöner	2 002	1 996
Övriga poster	2 789	3 131
Förutbetalda bidrag Sida	852	61 671
Summa	5 643	66 798

NOT 9 Ställda panter och eventalförpliktelser

	2017-12-31	2016-12-31
Hyresgaranti	849	849
Pantförskrivning	664	664
Summa	1 513	1 513

NOT 10 Likvida medel

	2017	2016
Kassamedel	323	283
Banktillgodoinnehavanden	59 361	87 382
Likvida medel i kassaflödesanalysen	59 684	87 665

NOT 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut**Anslag**

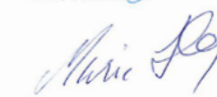
Kvinna till Kvinna har upprättat ett avtal med Sida Civsam om ett bryggårsavtal för 2018 på 30 mkr. Under 2018 kommer vi att lämna in en Ramansökan för 2019–2024. Kvinna till Kvinna ökade sitt bidrag från Postkod 2018 med en ökning från 10 mkr till 12 mkr.

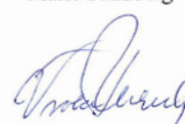
Stockholm 2018-03-21

Birgit Hansson
Ordförande

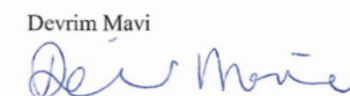

Jesper Hansén

Lars Jalmert

Marie Sundberg

Viola Furubjelke

Maria Appelblom

Devrim Mavi

Vår revisionsberättelse har lämnats 2018-04-17.

Kajsa Goding
Auktoriserad revisor

Monika Wannholm
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Kvinna till Kvinna
Org.nr. 802401-6134

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kvinna till Kvinna för år 2017. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 41-51 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka

förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida

händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kvinna till Kvinna för år 2017.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

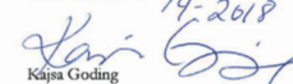
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 17/4-2018

Kajsa Goding

Auktoriserad revisor

Monika Wannholm

Auktoriserad revisor

Kvinna till Kvinna | 2018

Redaktör: Christina Wassholm
Effektrapportering: Nadja Dolata
Kommunikatör: Ida Svedlund
Produktion och form: Fine and Dandy
Foto: Stina Magnuson Buur, Dijana Stojanovic
Djordjevic, Anna-Carin Hall, Eugénie Katagata,
Vita W. Kwarbo, Ida Svedlund. Övriga fotografer
har bildbyline.

Ansvarig utgivare: Josefine Karlsson
Tryck: Österbergs Tryckeri AB

Foto: Istock

Kvinna till Kvinna har 90-konto. Det innebär att insamlingsverksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. De säkerställer att insamlingen sköts på ett etiskt och ansvarsfullt sätt, samt att de insamlade medlen går till de ändamål som angetts.

Stå upp för kvinnors rättigheter varje dag – bli månadsgivare! Ditt regelbundna stöd kan bli en kvinnas räddning. Du blir enkelt månadsgivare på vår hemsida: kvinnatillkvinna.se

Slakthusplan 3, 121 62 Johanneshov
Plusgiro 90 18 00-3

Bli månadsgivare på
kvinnatillkvinna.se